

Nauja gaida, bet sena giesmė.
Smetoninė "šaka."
Besivienydamis pasidalino.
Jie vėl nori kariauti...
Siūlosi išvirimui.
Organizacijų ir spaudos sargyboje.
Raiso A. BIMBA

Juozas Tyšliava labai entuziastiškai dėl smetonininkų srovės ateities. Jis sako, kad nuo dabar tautininkai giedos "nauja gaida."

Bet giesmė, suprantama, bus ta pati: sena, supelėjusi, fašistinė.

"Naujoji gaida" prasidėsianti su seimu, kuris įvyks New Yorke. Čia busiama žiniai palaidotas Tautininkų Centras, Lietuvai Vaduotų Sąjunga ir Amerikos Lietuvių Misija. Ant jų kapo iškilsianti viena tautininkų srovės organizacija.

Nereikia nė kalbėti, jog toje naujoje organizacijoje ir Juozas tikisi laimėti kokią nors vietelę.

Toje pačioje Vienybėje smetonininkas Raila grumosi visiems, kurie jau nebe nori skaitytis su smetoniniais ministrais. "Lietuvos nepriklausomybės principo palaikymas tarptautinėje plotmėje," jis sako, "remiasi Lietuvos valstybės įgaliotų atstovų pripažinimu įvairiuose kraštuose."

Nors paties Smetonos seniai nebėra, bet jo įgaliotų atstovų turi visi klausyti ir prieš juos žemai nusilenkti.

O kas blogiausia ir žiauriausia, Railos nuomone, kad "mūsų laikraščiai šitą tiesą kartais užmiršta ir su apgailėtiniu naivumu bei žiaurumu protarpiais kerta šaką, ant kurios sėdime."

Nesuprantu, kam tas taikoma. Juk ne tik Raila su Tyšliava, bet ir šimtus su Griščiū seniai Smetonos įgaliotą žadeikį yra pripažinę Naujojo Mažišėnui.

Kas liečia Railą ir visus smetonininkus, tai, bėda su jais tame, jog jie dar iki šiai dienai negali išdėti į savo galvas tos žiaurios tiesos, kad toji šaka, ant kurios jie sėdėjo, jau seniai pakirsta ir supuvus.

Kanados tarybininkų frontas suskilo į du frontus. Kleikalai susimėtę į Kanados Lietuvių Sąjungą, o kardiniai menševikai — į Kanados Lietuvių Tarybą.

Negalėjo pasidalinti vietomis. Kuniginiai nusprendė toliau nebebuti saujelės menševikų pastumdėlei.

Net devyni vokiečiai generolai tvirtina, kad amerikiečių komandoje Vakariniėje Vokietijoje esą galima suorganizuoti naują galingą vokiečių armiją karui prieš komunistą ir rusus! Tik reikią Amerikos vyriausybės sutikimo.

Labai galimas daiktas, kad mūsų vyriausybė šitą "garbę" vokiečiams suteiks.

Bet tas tik parodo, kad Vokietijos militaristai nieko nepasimokė iš pereinamo karo. Vokiečiams fašistams kailis vėl niešti.

Čiang Kai-šeko pavaduotojas Li Ying-chen pareiškė, kad jis su mielu noru duotųsi save išvirti aliejuje, jeigu tik Kinijos komunistai sugrąžintų Kinijon taiką.

Tas tik reiškia, kad Li eina Čiang keliais ir blofu bando išsisukti iš atsakomybės.

Niekas nenori ir neims jo kailio išvirimui. Tačiau jeigu jis įlgiau taikos reikalą (Tas 5-me pusl.)

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsieniuose \$9.00
Brooklyne \$8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 84

Brooklyn, N. Y., Pirmadienis, Balandžio - April 11, 1949

Metai XXXIX.

Dienraščio XXXI.

Achesonas Prižada Atlanto Paktui Ginklų ir Pinigų

Atlanto Paktas Lėšuos Amerikai bent 30 Bilionų Dolerių; Trumanas Ragins Senatą Tuoj Užgirti Tą Karinę Sutartį

Washington. — Aštuoni Atlanto pakto (santarvės) kraštai atsisaukė į Jungtines Valstijas, prašydami greitos karinės ir piniginės paramos. Ir Amerikos valstybės sekretorius Deanas Achesonas tuojaus užtikrino, kad Trumano valdžia ragins Kongresą paskirti tinkamą pagalbą tam kariniam paktui, nukreiptam prieš Sovietų Sąjungą ir draugingus jos kaimynus.

Achesonas sakė, jog reikia tuos kraštus medžiaginiai ir kariniai stiprinti, girdi, "kad laisvasis pasaulis būtų dar geriau apsaugotas."

Greitosios paramos prašę vadinami Brusselio sutarties kraštai — Anglija, Francija, Holandija, Belgija ir Luksemburgas ir Italija, Norvegija ir Danija.

Suprantama, jog kitos trys Atlanto pakto šalys — Kanada, Islandija ir Portugalija — taipgi prašys ginklų ir pinigų iš Jungtinių Valstijų.

Visi valstybės departamentų valdininkai, apart Achesono, lemia, jog Atlanto kraštų ginklavinimas ir finansavimas lėšuos Amerikai bent bilioną iki \$1,800,000,000 per metus, arba viso 30 iki 40 bilionų dolerių per 20 metų.

I reporterių klausimus Achesonas atsakė, kad dar "nežina," kiek ta karinė santarvė kaštuos Amerikai.

Kai kurie senatoriai pasipiktinę, kad "dar Atlanto pakto parašų atramentas nenudžiūvo," o Trumano valdžia jau urmu reikalauja bilionų dolerių Atlanto kraštams ginkluoti ir finansuoti.

Tokią Trumano paskubą peikė ir demokratas Tom Connally, Senato užsieninių reikalų komisijos pirmininkas.

Jungt. Tautų Asamblėja Spręs Izraelio Aplikaciją

Lake Success, N. Y. — Bendrasis Jungt. Tautų asamblėjos (seimo) komitetas 9 balsais prieš 3 nutarė perduoti pačiai asamblėjai svarstyti ir spręsti Izraelio valstybės aplikaciją į Jungtines Tautas.

Prieš Izraelio aplikacijos svarstymą asamblėjoje stoji Anglijos, Irano ir Lebanon delegatai. Nuo balsavimo susilaikė Australijos ir Belgijos atstovai.

ISTANBUL, Turkija. — Turkų politikai sako, kad Turkija išvien su "vakarinėmis demokratijomis" kariautų prieš Sovietų Sąjungą.

kas, ir republikonas Vandenbergas, buvęs tos komisijos pirmininkas.

Pranešama, jog prezidentas šios savaitės pradžioje ragins Senatą negaišiuojant užgirti Atlanto pakto, būk taikai užtikrinti.

Pakto kritikai nurodo, kad jis įpareigoja Ameriką kariauti, apeinant Kongresą, nors šalies Konstitucija sako, jog tikai Kongresas turi teisę paskelbt karą.

Atžagareiviai Pasivijo "Socialistus" Londono Valdybos Rinkimuose

London. — I Londono miesto tarybą tapo išrinkti 64 atžagareiviai - konservatai ir tiek pat "socialistų," Darbo Partijos kandidatai, ir vienas vadinamas liberalas Sir Percy Harris. Tas "Liberalas" linkęs į Churchillio atžagareivių pusę.

Atžagareiviai gavo 1,500,000 balsų, o darbiečiai 1,400,000. Šiuose rinkimuose darbiečiai prarado 26 savo atstovus miesto taryboje, kuri yra pirma po Anglijos, seimo svarbiausia seiminė anglų įstaiga.

Žmonės piktinasi "socialistų" valdžios šeiminkavimu. Ta valdžia vis didina karines išlaidas ir taksus. Vidutinis anglas turi taksais išmokėti 40 nuošimčių už darbą; maistas vis brangsta, o papirosai taip apkrauti taksais, jog pakelis lėšuoja 70 centų.

Tęsiasi Karenų Kova Prieš Burmos Valdžią

Rangoon, Burma. — Karenų tautybės vadas Saw Ba U Gyi buvo susiderėjęs su Burmos valdžia ir įsakęs savo tautiečių kariuomenei sudėti ginklus. Bet Karenų kovūnai nepasidavė. Todėl ir pasinaujino karas tarp jų ir Burmos valdžios.

Fašistai Dujomis Nuodija Graikų Partizanus

LAKE SUCCESS, N. Y. — Lenkijos ir Čekoslovakijos atstovai įteikė Jungtinių Tautų sekretoriui Trygvei Lie skundą, kad Graikijos monarcho - fašistai vartoja nuodų dujas kare prieš graikų partizanus.

Skundas primena, jog tarptautinės sutartys uždraudžia nuodų dujas. Sekretorius perdavė skundą Jungt. Tautų Balkanų komisijai. Ta komisija susideda iš anglų - amerikų bloko narių ir veikia kaip monarchistų iranikis prieš partizanus.

Serifo paslai užatakavo Morris Stamm, vyriausį Fawick Airflex Šapos Lokalo 735 stewardą, United Electrical, Radio & Machine Workers (CIO) veikėją Clevelande. Jį jau antru kartu bėgiu savaitės ištraukia iš pikieto linijos kaltinant peržengime drausmės pikietu. Pikietuotojai policijos ir mušėklų buvo užtakuoti brūkšniais ir ašarinėmis bombomis.

Senatas Užgyrė \$5,580,000,000 Marshallo Planui per 15 Mėnesių

Washington. — Senatas 70 balsų prieš 7 užgyrė valdžios reikalavimą paskirti Marshallo planui 5 bilionus 580 milijonų dolerių vakarinės Europos kraštams per 15 mėnesių "kovai prieš komunistą."

Už tą kvąšį Anglijai, Francijai ir kitoms vakarų Europos šalims balsavo 44

demokratai senatoriai ir 26 republikonai.

Trumaniški Kongreso Atstovų Rūmų nariai ketina šią savaitę tiek pat nubalsuoti Marshallo fondui.

Apskaičiuota, jog Marshallo planas per ketverius metus ištrauks apie 20 bilionų dolerių amerikiečių sumokamų taksų.

Iš Komunistų Teismo

FBI ŠNIPAS ITARIA PROFESORIŲ

New York. — FBI šnipas Herbertas Philbrick teisme įtarė, kad Massachusetts Technologijos Instituto matematikos profesorius Dirk Struik, esą, "slapoje" Komunistų Partijos mokykloje dėstęs, kaip nuversti Amerikos valdžią per revoliucinį sukilimą. Ta mokykla Cambridge, Mass., būk lavinus profesionalius revoliucionierius.

Slaptoji FBI policija pirm 9 metų atsiuntė Philbricką į Jaunųjų Komunistų Sąjungą; paskui jis persikėlė, girdi, į "slaptą" Komunistų Partijos kuopą, kuriai priklausė 70 daktarų, advokatų, mokytojų ir kitų profesionalų, Bostono apylinkėje.

Philbrickas, judamųjų paveikslų biznio garsintojas, taip ir šnipavo prieš komunistus per pastaruosius 9 metus.

"Liudydamas" teisme prieš vienuolika komunistų vadų, šnipas gyrėsi, kad komunistai jį patį paskyrė apšviesto direktorium. Jis pasakojo, kad profesorius Dirk Struik mokė pagal Lenino knygą Valstybės ir Revoliucija, kaip išsaugoti sukilimą ir nuversti Amerikos valdžią, ypač, jeigu

išsiveržtų karas tarp Jungtinių Valstijų ir Sovietų Sąjungos.

Prof. Struik, girdi, davęs pavyzdį, kaip Indonezijos žmonės sukilo prieš Holandijos imperialistų valdžią. (Philbrick'as vengė prisiminti, jog Leninas sakė, kad revoliucijos negalima įvykdyti, kol esamoji valdžia pajėgia bendrai tvarkyti šalies reikalus ir kol žmonių dauguma nepitaria perversmui.)

PROFESORIUS SAKO, ŠNIPAS MELUOJA

Cambridge, Mass. — Profesorius Dirk J. Struik užreikšė, jog "niekšiškas šnipas" Philbrick meluoja ir nesąmonės tauškia, būk Struik priklausęs Komunistų Partijai.

Prof. Struik sakė: — Aš niekuomet nebuvau Komunistų Partijos narys ir niekad neskelbiau, kad reikėtų prievarta nuversti Jungtinių Valstijų valdžią. Aš tikai šiaip plačiai studijavau ir studijuoju marksizmą, ir per paskutinius 10 metų dažnai buvau kviečiamas duoti pasikaitas apie marksizmą.

Gal būt, aš buvau pakviestas ir komunistų grupėlių apie marksizmą kalbėti, bet man nebuvo žinoma, ar tie komunistai ar kas kitas.

Sovietai Uždraudė Įleisti Pietų Koreją į Jungtines Tautas

Sovietų Atstovas Sako, Pietinės Korejos Valdžia—Jankių Pastumdėlė, Sudaryta iš Kvislingų ir Kitų Reakcininkų

Lake Success. — Jakovas Malikas, nuolatinis Sovietų atstovas Jungtinėm Tautoms - atmetė Amerikos siūlymą priimt pietinę Koreją į Jungt. Tautų organizaciją. Jisai tvirtino, jog pietinė Koreja nėra savisto vi valstybė, bet Amerikos karininkų ir trustų pastumdėlė.

Už piet. Korejos priėmimą balsavo Amerikos, Kinijos, Anglijos ir šešių kitų

kraštų atstovai Jungt. Tautų Saugumo Taryboje, o prieš tą pasiūlymą — Sovietų Sąjungos ir Ukrainos delegatai.

Sovietų Sąjunga, kaip viena penkių didžiųjų valstybių, nuolatinis Saugumo Tarybos narys, turi teisę vetuoti-atmesti daugumos nutarimus. Keturių kitos valstybės, turinčios tokią teisę, yra Jungtinės Valstijos, Anglija, Francija, ir Kinija.

Amerika ir Bičiuliai Susitarė dėl Vakarų Vokietijos Valstybės

Washington. — Jungtinės Valstijos, Anglija ir Francija "pilnai susitarė įkurti federalę vakarinės Vokietijos respubliką" (atskirai nuo Sovietų kontroliuojamos rytinės Vokietijos), kaip paskelbė Dean Acheson, Amerikos valstybės sekretorius. Susitarimas įvyko tarp jo paties, užsienio Anglijos ministro Bevinio ir Francijos užsienio reikalų ministro Roberto Schumano.

Amerikonių, anglų ir francūzų užimami ruožai bus suvienyti. Zada paskirti civilinius komisierius vietose dabartinių karinių valdybių. Būsią duota vokiečiams plati savivaldybė Trizonijoje, kaip vadinami tie trys ruožai sykiu. Bet Amerika, Anglija ir Francija neribotam laikui laikys savo armijas Trizonijoje.

Francija galėsianti atmesti tokius anglų - amerikonių planus, kurie gręstų Francijai karo pavojum iš vokiečių pusės.

Kinų Tautininkų Vadas Verkšlėna dėl Taikos

Nanking, Kinija. — Diktatoriaus-prezidento Čiang Kai-šeko pavaduotojas tautininkų valdžioje, gen. Li Tsung-jen pasiuntė verkšlenantį laišką komunistams-liaudininkams į Peipingą; prašo palengvinti sąlygas dėl taikos; ypač maldauja nekludyti Čiang Kai-šeko. Liaudininkai - komunistai, tarp kitko, reikalauva areštuoti, teisti ir bausti Čiang Kai-šeką ir tužinus jo sėbrų, kaip karinius kriminalistus.

Prof. Struik yra Amerikiečių - Sovietų Draugiškumo Tarybos veikėjas ir New Yorko Jeffersono Socialių Mokslų Mokyklos direktorius ir Bostono Samuel Adams Mokyklos direktoriaus narys.

MALIKO PAREIŠKIMAS

Kalbėdamas prieš pietų Korejos įleidimą į Jungtines Tautas, sovietinis delegatas Malikas pareiškė:

— Pietinė Koreja yra vergiškas Amerikos irankis, amerikinių trustų pastumdėlė. Pietų Korejos valdžia buvo tik neva išrinkta po jankių armijos durtuvais. Tai policinė valstybė, kurios galvinyje stovi daug kvislingų, veikusių išvien su japonais karo metu. Jiškai neatstovauja Korejos žmonių valios.

Tokią pietinės Korejos valdžią amerikonių dirbtiniai sudarė, kaip karinę savo stovyklą.

Toliau Malikas sakė:

— Antra vertus, šiaurinėje Korejos pusėje įsikūrė ir veikia Demokratinė Liaudies Respublika. Jos valdžią išrinko ne tik šiaurinės Korejos žmonės, bet ir demokratinių ir darbininkų organizacijų atstovai iš pietinės Korejos. Taigi ši respublika atstovauja visos Korejos liaudį, kaip šiaurinės, taip ir pietinės Korejos.

Pagal didžiųjų tautininkų sutartį po karo, šiaurinėje Korejos pusė buvo laikinai Sovietų užimta. Bet Sovietų Sąjunga šių metų pradžioje visai ištraukė savo armiją iš to krašto, palikdama jam pilną savivaldybę. Amerika gi atsisako atšaukti savo armiją iš pietinės Korejos.

Amerika pirmiau atmetė korejiečių Liaudies Respublikos aplikaciją į Jungtines Tautas, o dabar mėgina išpirkti savo pastumdėlę pietinę Koreją į Jungtinių Tautų organizaciją.

JUGOSLAVIJOS VALDŽIA ESANTI APSMEIŽTA

BELGRAD, Jugoslavija. — Jugoslavų Tito valdžia pasmerkė pranešimus, kad ji taikysis su Graikijos monarcho - fašistais valdovais ir bendradarbiaus su jais. Tito žinių agentūra užreikšė, jog tai esąs, "juodas šmeižtas" prieš Jugoslaviją.

Washington. — Trumanas sakė, kad Kongresas vykdys jo planus.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE WARES; Sec.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$7.00	Canada and Brazil, per year	\$8.00
United States, per 6 months	\$3.75	Canada and Brazil, 6 months	\$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	\$8.00	Foreign countries, per year	\$9.00
Brooklyn, N. Y., per 6 months	\$4.00	Foreign countries, 6 months	\$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Smulkieji Namų Savininkai ir Laisvė

Vienas mūsų bendradarbis (Susninkų Jurgis) prisiuntė mums keletą aštrių pastabų dėl smulkiųjų namų savininkų, dėl butų nuomų kontrolės.

„Jūs visai pamirštat,“ rašo jis, „ar nenorit prisiminti vieną mažmožį, būtent, kokius jūs namų savininkus turit mintyje.“

Toliau Susninkų Jurgis nurodinėja, tą sunkią būklę, kurioje atsidūrė smulkieji namų savininkai, kurių taip, beje, yra nemažas skaičius dienraščio Laisvės skaitytojų ir bendrai lietuvių darbo žmonių.

Sutinkame su pastabų darytoju, kad smulkiųjų namų savininkų padėtis yra sunki ir mes jiems prijauname. Bet jis klaidą daro, sakydamas, būk mes juos „pamirštamė“, rašydami apie butų nuomų kontrolę.

Ne, mes jų niekad nepamiršome, kaip kad nepamirštame smulkių vertelę, biznierių, bei profesionalų. Mes nuolat ir nuolat pakartojame: Smulkiųjų namų savininkų, smulkiųjų biznierių, profesionalų, fermerių ir darbininkų reikalai labai glaudžiai susiję ir jie visi išvien privalo kovoti prieš monopolistinį kapitalą. Tai vienintelė išeitis visiems darbo žmonėms!

Rašydami ir studami už įstatymą, kontroliuojantį butų nuomas, mes nuolat (tiesa, gal ne kiekvieną kartą) pabrėžime, jog kontrolė privalo būti palaikyta milijonieriams, stambiųjų namų magnatams, plėšiantiesiems iš darbo žmonių devyknias šūras.

Milijonai Amerikos darbininkų, smulkiųjų biznierių, profesionalų gyvena juk ne nuosavuose namuose — gyvena namuose, priklausančiuose nedidelei grupei kapitalistų.

Jei gerbiame S. Jurgis patyrinėtų padėtį tokiuose didmiesčiuose, kaip New Yorkas, kaip Čikaga, kaip Bostonas, kaip Philadelphia, — pamatytų, kiek ten yra dangorėžiškų apartmentnamų, ir jie visi priklauso ne eiliniams piliečiams, bet stambiosioms korporacijoms, monopolistams.

Tokie turi būti pažaboti, kad apsaugojus milijonus darbininkų šeimų nuo išmetimo gatvės!

Tokiems būtina yra reikalingas įstatymas, kontroliuojas nuomas, ir tas įstatymas turi būti ne tik popieriuje, bet pravestas gyveniman.

Mes pilnai sutinkame, kad Kongresas, praveddamas įstatymą butų nuomoms kontroliuoti, turėtų iš jo išskirti smulkius namų savininkėlius, išsigijusius namus savo darbu ir pernelęg ryžtinga taupyba (daugelis tų savininkėlių, suprantame, turi nemažus morgičius ir dreba, kad bankai nepasiimtų jų namų).

Bet Kongresas neatstovauja darbo žmonių interesų; jis atstovauja stambiųjų kapitalą; jo tikslas ginti stambiojo kapitalo interesus.

Smulkiųjų namų savininkų, kaip ir smulkiųjų biznierių, išeitis, kaip minėjome, tokia: organizuotis ir, einant išvien su darbininkų judėjimu, kovoti prieš monopolistinį kapitalą ir jo atstovus Kongrese, — kovoti už savo reikalus!

Mes visuomet stovėjome ir stovėsime su jais!

Kur Gauti Pinigų?

Washington, pasak komercinės spaudos, šiuo metu eina gyvas gincas dėl to: iš kur gauti pinigų Vakarų Europos šalims ginkluoti, — ginkluoti jas, einant Šiaurės Atlanto sutartimi?

Atsiminkime, tuoj bus reikalinga apie pusantro bilijono dolerių Vakarų Europos ginklavinimui. Kaip ir iš kur jie paimti?

Yra senatorių, kurie man, jog reikėtų ginklavinimui pinigų paimti iš sumos, kuri bus nuskirta toms pačioms Vakarų Europos šalims, einant Marshallo planu.

Ekonominis ekspertas ir prezidento Trumano patarėjas ekonominiuose reikaluose, Dr. Edwin G. Nourse, pareiškė daug maž taip: nepaisant, ką mes darysime, iš kur Vakarų Europai ginkluoti pinigų insime, privalome juos imti iš bendro biudžeto numatytos sumos, — \$41,900,000,000, — kurios prezidentas Trumanas reikalauja Kongresą paskirti sekamiems metams.

Ieškoti kokių nors pridėkų, būtų rizikinga, būtų pavojinga, nes mūsų krašto išlaidos ir taip baisiai didelės, sakė Dr. Nourse.

Kai kurie kiti ekspertai sako: sumažinkime išlaidas, numatomas naminiams reikalams, paimdami iš jų dalį Vakarų Europai ginkluoti.

Tačiau prezidentas Trumanas su tuo nesutinka. Jis aną dieną pareiškė, kad Vakarų Europos ginklavinimas privalo būti finansuojamas naujomis pinigų sumomis. Be to, arti 42 bilijonų dolerių, kurių jis prašo Kongreso, vėliau reikės Vakarų Europai ginkluoti paskirti naują sumą!

Ką gi tai reikštų?

Naujos išlaidos reikštų naujus taksus arba naujų mokesčių užtraukimą, kas, savaime aišku, ilgainiui reikštų naujų piliečiams taksus.

Kaip ten bebūtų, atrodo, valdžia yra pasimojusi išeisti bilijonus dolerių Vakarų Europai ginkluoti ir tiek.

Jei Kongresas Šiaurės Atlanto Pakta užgirs, jis tuomet turės daryti kitą žygį: ginkluoti Vakarų Europą, ruošiant ją naujam karui.

Kruvinasis Generolas

LIETUVIŲ TAUTOS IŠDAVIKAS ANGLŲ TARNYBOJE

Rašo K. TOKAITIS

Niekam nėra paslaptis, jog perkeltų asmenų stovyklose, esančiose Vokietijos bei Austrijos vakarinėse zonose, šeiminkauja karo nusikaltėliai, perėję tarnauti pas naujus šeiminkus. Grašinimais ir satažu, šmeižtu ir apgaule jie mėgina svetimoje žemėje su laikyti žmones, kuriuos smurtu atplėšė nuo jų tėvynės.

Neseniai šis imperializmas savo taisyklėmis bei naujo karo kurstytojų būrys buvo papildytas dar vienu garsiu karo nusikaltėliu. Į dvokiančios kloakos, susidedančios iš žmonių atmatų paviršių išplaukė Plechavičiaus — buvusio smetoniškosios armijos generolo, lietuvių tautos išdaviko — vardas. Kaip praneša kai kurie Vokietijos vakarinės zonos išeina laikraščiai, Plechavičius, anglų okupaciniam valdžios organams pritariant, paskirtas IRO (Tarptautinė organizacija pabėgėlių reikalams) ryšių karininku.

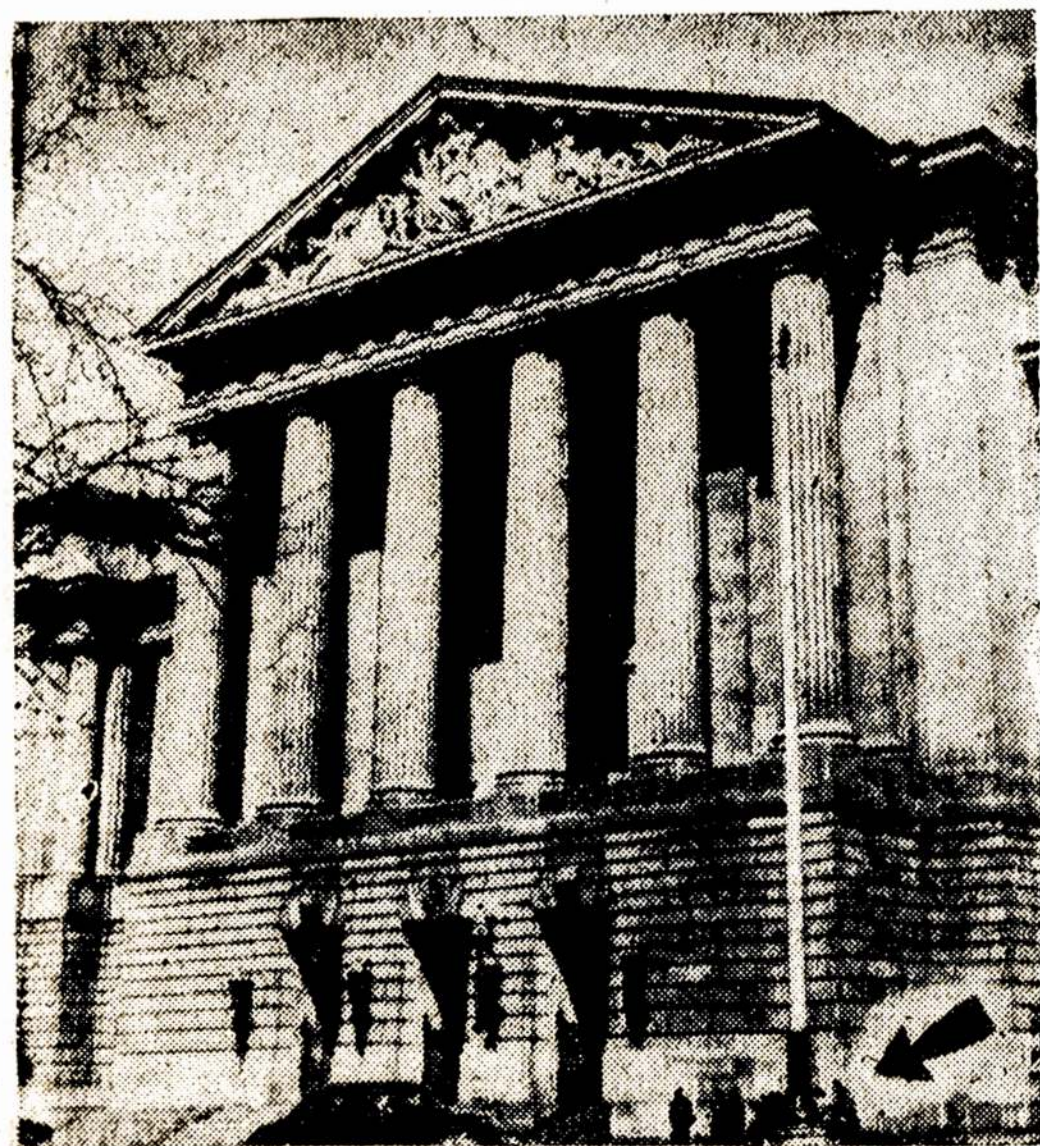
Tenka priminti kelis faktus iš šito užkietėjusio fašisto, žemaitijos valstiečių koriko, lietuvių tautos buidelio biografijos.

Kraujas ir ašaros, stenėjimai ir prakeikimai žymėjo jo kelią Lietuvoje. Tomis dienomis, kai buvo pasirašytas įsakymas apie jo paskyrimą IRO ryšių karininku suėjo jo nusikalstamos veiklos trisdešimt metų. 1918 metais, Skuodo apylinkėje pėstininkų kapitonas Plechavičius su gaudžia girtų banditų sukapojo apie šimtą niekuo nedėtų vargingųjų valstiečių, moterų ir vaikų. Po 8 metų, atėjęs prie valdžios Smetona „už ypatingus nuopelnus valstybei“ padovanojo Plechavičiui kelis dvarus, tame tarpe ir Skuode, kur prasidėjo jo kruvinoji karjera.

Paėmusi valdžią, smetoniškoji fašistinė klika pradėjo masiškus Lietuvos darbo žmonių persekiojimus. Žvėriškai buvo nužudyti geriausieji Lietuvos liaudies atstovai — keturi komunistai — K. Požėla, J. Greifenbergeris, R. Carnis ir K. Giedrys. Šitoje žudy-

1940 metais Lietuvos liaudis nušlavė nuo savo kelio perpūvusią išdavikišką saujelę valdovų — Smetoną, Plechavičių, Skirpą ir jį juos panašius. Išdavikai pabėgo iš Lietuvos. Visa jų neapykanta lietuvių tautai, kurią jie veidmainiškai slėpė po melagingomis frazėmis, ypač pasireiškė tais metais, kai jaunoji Tarybų Lietuvos respublika buvo vokiečių okupuota.

Ir vėl išliko Plechavičiaus vardas. Su generolo

Komercinės spaudos korespondentams laukiant išlaukyje jau su gatavai pasirašytas spaudai pareiškimais, kaip Atlanto karinis paktas pagimdysies „taika“, valdovai 12-los šalių-salių pasirašė ta paktą. Tarpe per tą paktą grąsinančių karo kumščiais Tarybų Sąjungai yra ir Luxemburg, galiūnas valstybė, savo galia maždaug prilygstanti mūsų šaliai Staten Island.

uniforma ir pora vokiškų ordino ant munduro atvyko jis į Lietuvą. Ir vėl, kaip 1918 metais, jo kruvinoji karjera prasidėjo Skuode. Su laukiniu įnirtimu jis išbrovė į savo buvusį dvarą, nuvarė beginklius valstiečius ir aikštę ties bažnyčia ir pats, savo rankomis sušaudė juos iš kulkosvaidžio. Sušaudytieji valstiečiai, spygliuota viela tampriai vienas prie kiti pririšti, dar stovėjo mirę. Tik priešakiniai nulenkę galvas ant krūtinės, visu kūnu pakibo ant spygliuotos vielos...

Okupavusius Lietuvą, hitlerinės gausios emė mobilizuoti lietuvių ir savo armiją. Bet nepaisant plačios antitarybinės propagandos, visokių privilegijų, mobilizacija nepasisekė. Plechavičius, priglaustas vokiečių, kurie jam gražino visus jo dvarus, pasiūlė patarnauti okupantams. Jis įsidėmė jo nepasisekimus lietuvių tautos išdaviko Kubiliūno, kuriam vokiečiai pavedė įvykdyti mobilizaciją ir kurio raginimus lietuvių tauta neatsiliepė. Plechavičius kreipėsi ne į liaudį, o į buvusius stambius žemvaldžius, pirklius, vokiškus agentus, kriminalinius nusikaltėlius. Iš jų jis sudarė vadinamus „vietinius būrius“, kuriuos vokiečiai išnaudavo, kad susidorojtu su nepaklusniais Lietuvos gyventojais.

1944 metais vokiečiai jau leidžiamajame laikraštyje „Naujoji Lietuva“ rašė apie Plechavičiaus veiklą: „Generolo Plechavičiaus nutarimas nuo mūsų širdies nuėmė didelį sunkumą...“ Plechavičiaus būriai patėsinio šį atsiliepimą. Jie grobstė ir žudė lietuvių, konkuruodami šioje srityje su vokiečiais.

Nepaisant žiaurių Plechavičiaus baudžiamųjų ekspedicijų, vokiškųjų okupantų teroro, lietuvių tauta tęsė kovą dėl savo laisvės. Bet nei hitlerininkams, nei jų pagalbininkams — plechavičiams nepavyko įgyvendinti jų juodojo samanyo — išnaikinti lietuvių tautą. Po galingais Tarybų šalies sienų. Kartu su ja pabėgo ir lietuvių tautos buidelis Plechavičius.

Įsitvirtinę Vokietijos vakarinėje zonoje ir Plechavičių atkreipė dėmesį anglų okupacinės valdžios organai dėl jo begalinio pykčio bei neapykantos Tarybų šaliai, lietuviams, gyvenantiems tėvynėje arba norintiems išvažiuoti namo. Dvarininko — politinio bankroto įmirš, sadisto ir buidelio patyrimą — atsirado progos pritaikyti. Šie ypatumai buvo anglų okupacinės valdžios organų įvertinti.

Toks yra Plechavičiaus, dabar paskirto į IRO ryšių karininko postą, kelias. Būdelis vėl gavo galimybę tęsti savo juodąjį darbą — tytiotis iš niekuo nedėtų žmonių, smarkiai pralobti, padėdamas parduoti žmones vergijon ir svajoti apie naują žygį į Lietuvą.

Pas Kartono Gamintojus SVENCIONYS, sausio 10 d. — žymiai ankščiau nustatytą laiko baigė metinį planą. Pabrėžęs kartono fabriko darbininkai liaudies teismų rinkimų išvakarėse įsipareigojo 10 dienų prieš terminą įvykdyti pirmojo šių metų ketvirčio planą ir duoti tik aukštos kokybės produkciją.

Br. Vilkaitis.

Apie Amerikietį Bronių Vargšą - Laucevičių

Rašo B. PRANSKUS

(Tęsa)

Br. Vargšas ir šiuo vėlesniuuoju savo kūrybos laikotarpiu savo dramose nepasidarė siauru amerikiečių lietuvių rašytoju, atspindėjo bendrą Lietuvos tikrovę, kėlė temas ir motyvus, būdingus visai to meto demokratinei literatūrai. Reikia manyti, kad toks jis buvo ir savo apyskaitėmis.

Dvi iš šių vėlesnių Br. Vargšo dramų, būtent „Pirmi žingsniai“ (1909) ir „Penktas prisakymas“ (1912 m.), tiesiogiai liečia irgi 1905 metų revoliucijos įvykius, žmones ir nuotakas.

„Pirmuose žingsniuose“ rado atspindžio toks būdingas 1905 — 1906 m. revoliucijos dalykas, kaip dvaro darbininkų kova prieš dvarininkus. Siužetinis jos turinys toks. Pas dvarininką Murinskį dirba kampininkas kumetis Žvirblis su žmona Barbora ir dukterimi Ona. Pas Žvirblius gyvena dvaro piemuo Jonas, mėgstas skaityti knygas. Jį ir Oną skaityti išmokė Murinskio sūnus Enrikas studentas, besimokąs užsieny. Dvaro užvaizda pas Murinskį yra turis pilno pono patikėjimo vokiečių Šmitkė, kuris visai skriaudžia dvarininkus, nori visiškai išginti Žvirblį iš dvaro, atimt karvę, išniekint dukterį Oną ir pan. Vakare pas Žvirblius užėina elegeita Baltrus, kuris pasakoja, kad visur po Lietuvą eina sambrūzdis, streikai, kova.

„Po visą Lietuvą. Užėjau kelis dvarus, kur viskas dega, kur darbininkai nedirba. Užėjau ir tokius, kur ponų jau nėra.“

Kiek vėliau pasiprašo į nakvynę ir besislapstas revoliucionierius socialistas — studentas Šlapas. Jis irgi kviečia dvarininkus į kovą. „Klausykite, broliai. Jau persunkiu mums, nebegalime ilgiau tylėti, nes tuojau badu pradėsime mirti... Kad numesti tą vergiją nuo savo pečių, reikia visiems nuo seno iki jauno, stoti į darbą, visiems petys į petį. Aplinkiniai dvarai jau visi pristoję.“

Dvarininkai Šlapo padedami sustato reikalavimus, kuriuos ponui įteikti įgaliojimo Žvirblį. Murinskis atsiskaitė patenkinti dvarininkų reikalavimus, išveja Žvirblį. Atvyksta kaimynas dvarininkas Trickas, kurio ir Šmitkės patarimu ponai išsikviečia kazokus. Tuo tarpu grįžta sūnus Enrikas, jis pataria susigyventi su žmonėmis, patenkinti jų reikalavimus. Jis pats yra demokratiškų nusistatymų, myli Žvirblių dukterį Oną ir nori ją vesti, tačiau tėvas griežtai priešinas. Šmitkė pavyksta pavogti Murinskio pinigus, bet kaltinimas krinta ant Žvirblių, kurį suima. Piemuo Jonas nu-giršta Šmitkės prisipažinimą pavogus pinigus ir, turėdamas ginklą kovai prieš prješus, nušauja Šmitkę ir pinigus atima. Atvykę kazokai pradeda daužyti ne tik dvarininkus, bet ir plėšti, deginti patį dvarą. Visų tų įvykių akivaizdoje Enrikas prikalba tėvą paleisti nekaltą Žvirblį. Murinskis ima nusileisti, sutinka su Enri-

ko ir Onos susituokimu ir paveda sūnui dvarą. Enrikas Žvirblį skiria ūkvedžiu ir skelbia sugyvenimo su žmonėmis — darbininkais principą:

„Tėvai! Visados sakiau, kad reikia gyventi su žmonėmis, nes be žmonių ne-monomiškai ir baigiasi. Jie reikalavo po kvortą pieno ant dienos daugiau, po pus-pūrį kiekvių ir pūrą rugių ant metų daugiau, o tėvas egoistiškai atmėtęs galvą, net neperskaitei jų reikalavimų. Kreipeis prie užtary-tojų, manydamas rasti pa-ramstį prieš tuos išdžiūvusius, suvargusius, dirbančius nuo tamsos iki tamsai, beginklius darbininkus. Ir kokie vaisiai, tėve? Ant kiek metų būtų užtekę tų javų, duodant darbininkam po kelius grūdus, kurie žuvo dabar liepsnose?“

Ir baigiasi drama Enriko žodžiais: „Lai gyvuoja vienybė, susipratimas ir broliška meilė!“

Smulkiau pateikėm „Pirmųjų žingsnių“ schemą, kadangi šioji drama labai būdinga Br. Vargšo kūrybai kaip savo ryškiu socialinės tikrovės, klasių kovos atspindžiu, taip ir savo nai-viai romantiška revoliucine ideologija. Netenka įrodinėti, kad dramoje atvaizduotas dvarininkų konfliktas su darbininkais, streikai, kazokų iškvičimas, socialistų pagalba dvarininkams jų kovoje ir t.t. — visi šie dalykai labai būdingi ir realūs. Pakanka nurodyti vi-šą eilę panašios rūšies korespondencijų tų laikų socialistinėje spaudoje, pavyzdžiui, kad Šuklių ir aplinkinių dvarų streiko eigos aprašymą „Naujojoje Gady-nėje“ ir Amerikos „Kovoje.“

Tikroviškai neteisingas dra-moje tėra kazokų elgesio nušvietimas, kurie, žinoma, saugojo ponų dvarus, o ne degino juos.

Naiviai idealizuoti yra kai kurie žmonių vaizdai ir, pirmiausia, dvarininko sū-nus Enrikas. Br. Vargšo prasižengimas su tikrove glūdi ne tik čia, kad jis pa-rodė netipinę dvarininką. Praeityje žinome daug ir literatūros ir gyvenimo pa-vyzdžių, kur viešpataujančios klasės tas ar kitas as-muo nutraukia ryšius su savo klase ir pereina kovo-jančios liaudies, proletaria-to pusėn. Br. Vargšo Enri-kas tačiau tų ryšių nenu-traukia, jis pasilieka libe-rališku dvarininku, norin-čiu gyventi santaikoj su sa-vo darbininkais. Šitojo dva-rininko liberalizmo klasinė esmė Br. Vargšo liko nesu-prasta ir nenumaskuota, o net išidealiizuota.

Kaip teisingai pažymėjo K. Umbrasas savo studijoj „M. Gorkis ir lietuvių lite-ratūra“ („Pergalė“, 1948 m. 4 nr.), Br. Vargšo „Pirmi žingsniai“ parašyti didžiojo Gorkio dramose „Priešų“ įtakoje. Iš tikrųjų, panašu-mo tarp šių dviejų dramų yra labai daug. Tačiau tuo tarpu kai Gorkis liberališ-ko dvarininko ir kapitalis-to Zacharo Bardino vaizde labai gyvenimiškai ir psi-chologiškai tikrai iškelia aikštėn ir pasmerkia tą li-beralizmą, Br. Vargšas šito

(Daugiau bus)

MEDUS --- STEBĖTINAS BITĖS PRODUKTAS, PUKUS MAISTAS

Medus yra puiki gyvosios gamtos dovana žmogui.

Bitė ir jos produktas — medus, ir vašką — yra apdavinę poetai ir daugiopai aprašę gatomokslininkai.

Pastaruoju metu amerikietis gamtininkas Donald C. Peattie entuziastiškai piešė bitės darbą ir jo vaisių žurnale Nature Magazine:

— Pirm kokių 15,000 metų tulas artistas išbraižė urvo sienoje paveikslą, vaizduojantį, kaip žmogus vaisių medų iš bitių lizdo. Tais laikais žmonės urvuose gyveno.

Tūkstančiai metų nuo tada praėjo, ir niekas dar nesurado švaresnio ir sveikesnio saldumo, kaip medus.

Svarbiausia medaus dalis yra levulose — vaisių cukrus, daug saldus už paprastąjį dirbtinį cukrų.

Mūsų vartojamas stalinis cukrus turi tik vieną skonį. Bet šimtai medaus rūšių turi skirtingus skonius. Medaus kvapas ir skonis priklauso nuo vaisių ir kitų augalų žiedų, iš kurių bitės rinko saldžiąsias sultis — nektarą. O Jungtinėse Valstijose yra 2,000 įvairių augalų, žolių ir vaisių, iš kurių bitės ima medžiagą medui gaminti.

Taip, medus yra tyriausias iš visų valgių.

Kuomet medus tinkamai subrandintas, vaisiniai ir augaliniai jo cukrai taip susikuoja, kad jokia bakterija tame meduje negali gyva pasilaikyti ilgai, kaip vieną ar dvi valandas.

Viename kapinami Egipto karalių paminkle buvo rasta medaus 3,300 metų senumo — medus sutirštėjęs ir patamsėjęs, o vis tiek grynus medus.

Jeigu kas mėgina medų suklustuoti priemaisais, tai klasta lengvai suskema. Jei medus praskiestas vandeniu, jis rūgsta. Todėl šiandien krautuvės tegali

Sovietinės Rašomosios Mašinėlės Lietuviams

„Pišmaš“ fabrikas Kazanėje, Sovietų Sąjungai, gamina rašomasias mašinėles sovietinėms tautos trylika skirtingų kalbų. Be to, fabrikas prisirėngė daryti mašinėles dar trims kalboms — lietuvių, latvių ir estų.

Dabar rašomųjų mašinėlių gamyba padidinta 50 nuosimčių, ir naujosios mašinėlės yra stipresnės, patogesnės ir pigesnės.

Mašinėlių gaminimas eina automatiniai. Judamieji diržai — konvejeriai iš dvių fabrikinio skyriaus į kitą neša įvairias mašinėlių dalis, ir kiekvienas darbininkas greitai atlieka tam tikrą darbą praeinaučių pro jį mašinėlės daliai, iki visos dalys, pagaliaus, palaipsniui susstatomos į mašinėlę.

Carinėje Rusijoje nebuvo pagaminta nė vienos rašomosios mašinėlės. Rusija tada pirkdavo tokias mašinėles daugiausiai iš Amerikos ir Vokietijos.

tiktai gryną medų parduoti (kaip tvirtina Peattie).

Niekas iki šiol nepajėgė dirbtinai pagaminti ir tokią medžiagą, kaip bitių produkto.

Medaus tyrumas ir saldumas yra įėjęs į daugelio tautų religines ir vedybines apeigas — nuo senovės Egipto ir senovinės Romos imperijos iki šių dienų.

Neveltui jaunavedžių pradžia gyvenimo poroje vadinama medaus mėnesiu. Gamta yra parinkusi žiedų pavidalus, kad jie viliojūt bites, o bitių kūnai yra gamtiniai pritaikyti, kad tikėtų saldumą iš žiedų imti ir sykiu jų sėkladulkėmis apvaisinti augalų žiedus.

Peteliškės ir įvairūs sparnuoti vabzdžiai laksto nuo vieno augalo žiedo ant skirtingo augalo žiedo; taip jie

Jeigu bitės nebūtų įnešusios sėkladulkių į žiedus, tai būtų išnykę kokios 10,000 rūšių gylių. Bet ir bitės negalėtų gyventi be gėlių ar kitų augalų žiedų.

Bitės Darbas

Yra apskaičiuota, jog bitė per dieną sunėša į avilį 10 kartų daugiau žiedų saldumo — nektaro, negu ji pati sveria.

Taip pat apskaičiuota, jog sunėsti nektarą vienam medaus svarui bitė turi atlikti 37,000 kelionių į žiedus ir atgal. 100 bitių turi padaryti 370 tokių kelionių, iki sukrauna medaus svarą.

Peteliškės ir įvairūs sparnuoti vabzdžiai laksto nuo vieno augalo žiedo ant skirtingo augalo žiedo; taip jie

bergždžiai ir maišo sėkladulkes.

Bet bitė yra ištikima vienos gėlės bei augalo žiedui tuo pačiu laiku. Kai bitė pasirenka vienos rūšies žiedą, tai tik iš tokios rūšies ir ima nektaro sultis savo žygiui. Tuo būdu bitė sekmingai apvaisina žiedus tos pat veislės sėkladulkėmis. Bitė gamina tik vienos rūšies medų tam tikru laiku.

Štai kodėl bitininkai gamli pardavinėti gryną dobilų medų, orindžių žiedų medų, aviečių medų, grikių žiedų medų ir t.t., ir t.t.

Kuomet žiedai ypač sultingi, pavasario — pabaigoje ir vasaros pradžioje, tai bitės ypatingai darbščios; tada jos, taip sakant, užsimuša darbu.

Kiekvienos geros darbi-

ninkės — bitės likimas yra mirti, belekiant, benešant paskutinę nektaro saldumo našta į avilį. Po dviejų iki šešių savaičių tokios darbytės, bitelė žūva iš nuovargio, be žinios nukrisdama kur į upę, ežerą ar lauką.

Vidutinio avilio bitės per metus išlaksto iki 17 milijonų mylių, sudėjus visų jų keliones krūvon. Tiek žygių reikia, kad avilio įnamiai galėtų išmisti per metus, tai būtų apie 300 svarų medaus. O kur dar perversiai, kuriuos bitės pagamina, o mes naudojame? Tiesiog perversiai bitės atlieka dar milijonus mylių kelionių.

Maisto Medžiagų Lobynas

Kiekvienas nektaro — me-

daus lašas yra maistinių brangenybių sandėlis. Jame yra įvairių maisto dalių — proteinų — baltymų, vitaminų, geležies, vario, mangano, kalio (potassium), natrio (sodium) ir kt., nekalbant apie puikiausius cukrus.

Daugelis sergančių cukraligė — diabetu negali naudoti paprasto cukraus, nes šis stalinis cukrus juos numarintų.

Antra vertus, daugelis diabeto ligonių gali vartoti medų, nekenkdamai sveikatai, kaip atrado daktarai tyrinėtojai.

Medus gerai tarnauja kūdikiams — padeda jų kūnui išlaikyti kalcį, reikalingą kaulams ir dantims.

Suaugusiems medus tarnauja kaip maistas ir vais-

tas.

Brandinimas

Bitininkai yra pastebėję, kad sugrįžusios su nektaru našta bitės leidžia saldųjį skystį į burnas jaunos, namie esančios bitelės, kurios jį perdida.

Manoma, kad jaunosios darbininkės prideda ir savo enzymų — tam tikrų cheminių medžiagų, kurios toliau brandina medų ir deda į korio lasteles. Pagaliaus, lastelės tampa vašku užlipintos. Praeina dar kelios savaitės, iki medus lastelėse pilnai subręsta.

Jungtinėse Valstijose yra daugiau kaip milijonas bitininkų. Jie parduoda 200 milijonų svarų medaus per metus. Bet bitininkai tvirtina, kad bitės padaro 30 kartų daugiau naudos, negu parduodamo medaus vertė. Tokia didžiulė nauda iš to, kad bitės, berinkdamos iš žiedų nektarą, apvaisina daugybę javų, vaismedžių ir įvairių naudingų augalų.

Kalifornijos valstija pagamina daugiau medaus, negu bet kuri kita. Bet jeigu bitės neišnešiotų sėkladulkių, jeigu jos neapvaisintų sėkladulkėmis javų, vaisių ir kitų reikalingų augalų, tai 800,000 akrų Kalifornijos žemės liktų bergždžiai, kaip sako žinovai.

Apalachian kalnų srityje bitės yra priverstos rinkti nektarą šiais gresia nudėvėtos fluorescent lempoms.

N. M.

IŠDEGUSIOS FLUORESCENT LEMPOS GALI BŪTI PAVOJINGOS

Fluorescent lempos yra gaminamos kaip balti vamzdžiai. Jų duodama, švelniai žvilganti (fluorescent) šviesa yra panašiausia į dienos šviesą. Fluorescent lempa kur kas mažiau sunaudoja elektros, negu paprastos elektrinės lemputės dėl tiek pat šviesos.

Kalbant apie fluorescent lempų gerumus, tačiau, reikia priminti ir jų pavojus.

Kuomet fluorescent lempa — vamzdis išdega, tai gali būti pavojinga sveikatai. Jei tokia panaudota lempa prakiurus, iš jos sklindžia-

si žalingos dulkės arba dujos. Jeigu sudužusios fluorescent lempos stiklu žmogus įsipauna, tai gali atsirasti sunkiai nugalimas skaudulys **granuloma**. Tokius pavojus patyrė gamintojai tas lempas darbininkai.

Fluorescent lempos stiklinis vamzdis iš vidaus nuotepas fosforu, bet tame fosfore paprastai yra beryllium elemento, o beryllium nuodingas.

Praeitą savaitę New Yorke įvyko valdininkų, mokslininkų, sveikatos pa-

reigūnų ir fabrikantų susirinkimas, kuriame jie tarėsi, ką reikėtų daryti, kad nudėvėtos fluorescent lempos niekam nekenktų. Jie davė sekamus patarimus:

— Saugoti panaudotas fluorescent lempas nuo vaikų;

— Nedaužyti tokių lempų ir nedėti į šiukšlių degintuvus (incineratorius);

— Tiesiog jas perduoti renkantiesiems atmatas trokams;

— Niekuoomet nedėti fluorescent vamzdžių į atdaras atmatų dėžes gatvėse;

— Jeigu vamzdis sudužta,

tai sušluot šukes ir suvyniot į storą popieri;

Niekados nečiupinėti šukių be pirštinių;

Jeigu fluorescent lempos šuke įsipauni, tuojais kreiptis į gydytoją.

New Yorko Universiteto medicinos profesorius Jerome Trichter, miesto sveikatos komisinieriaus pavaduotojas, be to, davė dar tokių patarimų:

— Galima panerť vamzdį po nenaudojamu vandeniu lauke ir sudaužyti jį paner-

Perkant naujas fluorescecent lempas, nunešt parduotuvėn senąsias, išdegusias, o pardavėjas žinos, kur jas dėti.

Jungtinėse Valstijose dabar žibinama apie 200 milijonų fluorescent lempų. Daugelis jų išdegusių vamzdžių buvo bet kur numetama.

Dabar paskelbti įspėjimai ir patarimai padės žmonėms apsisaugoti nuo pavojų, kuriuos gresia nudėvėtos fluorescent lempos.

N. M.

PLAUČIŲ UŽDEGIMO PAVOJAI IŠ MINERALINIO ALIEJAUS

Plačiai yra garsinamas ir vartojamas mineralinis aliejus, lengvam vidurių valymuisi palaikyti. Skelbiama, kad jis nieko nekenkia. Bet iš tikrųjų kitaip būna.

Jau daugiau kaip 20 metų yra žinoma gydytojams, jog nuo mineralinio aliejaus vartojimo, net nuo jo lašų leidimo į nosį, gali kartais žmogus susirgti plaučių uždegimu (pneumonia). Tokia nelaimė jau dažniau pasitaiko mažyčiams kūdikiams, sunkiai sergantiems jaunamiesiems vaikams ir seniems žmonėms, kuriuos paguldo nervų sugedimas,

vėžys bei kitos ligos.

Dabar gi dr. Louis Schneider, New Yorko miesto sveikatos skyriaus narys, įspėja, kad nuo mineralinio aliejaus vartojimo net visai sveiki žmonės gali gauti plaučių uždegimą.

Apie tai dr. Schneider rašo žurnale New England Journal of Medicine:

— Jeigu žmogus, bet ką nurijęs, springsta ir kosėja, tai sakoma, kad ne ton gerklės pataikė.

Ryjamoji ir kvėpuojamoji gerklės yra labai arti viena kitos, ir abidvi atsidaro vienon bendron angon į nosį ir gomurį. Kvėpuo-

jamoji gerklė yra priekyje ryjamosios gerklės.

Kvėpuojamoji gerklė turi vožtuvėlį. Kai tik pradeda bet ką ryti, tas vožtuvelis uždaro kvėpuojamąją gerklę, neleidžia maistui ar gerimui eiti į kvėpuojamąją gerklę; taip maistas bei gerimas ir nueina virš vožtuvelio į ryjamąją gerklę. O jei kartais bent trupinys maisto ar lašas vandens pakliūva į kvėpuojamąją gerklę, tai erzina, sprangina ir verčia kosėti.

Abiejų gerklų veikimą tvarko labai jautrus nervų mechanizmas.

Mes pabrėžiame žodį „erzina“ ir štai dėl ko:

Mineralinis aliejus yra toks švelnus ir slidus, kad jis gali nejuokomis, neerzindamas nervų, praeiti pro kvėpuojamosios gerklės vožtuvėlį ir nubėgti į gerklę į plaučius. Plačiai negali pasiliuosuoti nuo aliejaus; tatau gi iššaukia plaučių uždegimą, o kartais ir mirtį.

Didžiausiu pavojumi mineralinis aliejus grėsia žmonėms, kurių liga pažeidžia delikataus nervų mechanizmą, kur tas mechanizmas privalo tvarkyti kvėpuojamosios gerklės vožtuvelio uždarymą arba iš-

šaukti kosėjimą, kuomet trupinėlis ar lašas šion gerklės patenka. O taip gali atsitikti ypač sunkiai sergantiems mažiems vaikams, kuriems mineralinis aliejus gerti duodamas arba į nosį lašinamas. Panašiai kai kada atsitinka seniems žmonėms, sergantiems tokiomis ligomis, kurios nervų veikimą gadina.

Be to, yra sveikų žmonių, kuriems mineralinis aliejus ne kiek neerzina kvėpuojamosios gerklės nervų. Todėl, jeigu tokie žmonės geria mineralinį aliejų arba lašina jį sau į nosį, tai (Pabaiga 5-tam pusl.)

J. C. K.

Už Lakūną Lengvesnis Lėktuvėlis

Keturi jauni Con. Vultee lėktuvų kompanijos inžinieriai pasistatė sau laisvo-
mės valandoms lėktuvėlį WeeBee, sveriantį tikta 150 svarų, tai yra, lengvesnis, negu vidutinis lakūnas. Tas lėktuvėlis yra 15 pėdų ilgio ir tiek pat pločio, skaitant nuo vieno iki kito sparno galo. Jo motoras turi 18 arklių pajėgų. Lėktuvėlis skrenda iki 90 mylių per valandą ir nusileidžia su puse tiek greičio. Su penkiais galionais gazolino jis laksto dvi valandas.

Jaunieji inžinieriai nusipirko įrankių už \$61 ir senų lėktuvų dalių už \$217. Taip ir pasistatė WeeBee. Kiekvienas tam darbu vidutiniai sugaišo po 175 valandas.

Tie inžinieriai reguliariai dirba Con. Vultee kompanijai, kuri stato didžiausius bombanešius B-36.

J. C. K.

BEVARDŽIO KAZIO MARGUMYNAI, — IDOMU, KAS DĖR NEŽINO

Šiuo metu Jungtinių Valstijų kalėjimuose viso yra 152,564 kaliniai.

Šešios valstijos šioje šalyje neturi įstatymo prasi-kaltėliams mirčiai bausti. Tos valstijos yra Maine, Rhode Island, Michigan, Wisconsin, Minnesota ir North Dakota.

Meteoras („dangiškas akmuo“), nukritęs 1946 m. rugpjūčio 2 d. Texas valstijoje, sveria 155 svarus. Jis laikomas seniausiu iš visų pastebėtų nukritusių šion šalin meteorų.

Tankiai vartojamas posakis:

— Reikia Philadelphiaus advokato šiam klausimui išaiškinti. Tas posakis naudojamas

nuo 1735 metų. Tada laikraščio leidėjas John P. Zenger iš Albany, N. Y., buvo Anglijos patrauktas teisman už anglų valdžios kritikavimą. Jis pasisamdė advokatą Andrew Hamiltoną iš Philadelphiaus ir bylą laimėjo. O jo vartoti teisme argumentai už žodžio ir spaudos laisvę plačiai pasklido po visą šalį.

Paprastai manoma, kad italų tautos žmonės yra mažo ūgio. Bet dabartinis popiežius Pijus XII yra 6 pėdų ir 2 colių aukščio.

Kiekvienoje tautoje yra aukšto ir žemo ūgio žmonių.

Nuo senovės romėnų laikų karveliai lošdavo svarbią rolę žinioms — susiekimams pernešti karo lai-

kais.

Pirmajame, o ypač Antrajame pasauliniame kare vokiečiai turėjo išlavintus keltus tūkstančius vanagų priešų karveliams gaudyti.

Antrajame pasauliniame kare tokių karvelių su žiniomis grįždavo tik trečias nuosimtis — 3 iš šimto.

Dabar tos rūšies karvelius plačiai naudoja gembleriai — lažybūninkai.

Jau beveik tūkstantis metų, kai druska kasama Lenkijoje, Wieliczka mistelio apylinkėje, netoli Krakovo. Sakoma, kad tai didžiausia druskos kasykla pasaulyje.

Vieno cento federalė atvirutė ir jos per pašta persiuntimas lėšuoja šalies

valdžiai pusterčio cento. Mes ją nuperkame ir pasiunčiame už vieną centą.

Du Jungtinių Valstijų kongresmanai buvo pašalinti iš Kongreso — James Shield iš Illinois valstijos 1849 metais ir Albert Gallatin iš Pensilvanijos 1798 metais. Kaip pirmas, taip antras nebuvo Amerikos pilietis. Shield buvo atveistas iš Airijos, o Gallatin iš Šveicarijos.

Sakoma, jog Antrojo pasaulinio karo metu anglų kalba praturtėjus 30,000 naujų žodžių. Be abejonės, kai kurie tų žodžių bus pamiršti, o tili kiti pasiliks anglų žodyne ilgai laikui.

Anglijos karalius Henrikas IV buvo puritonas (re-

liginis sektantas) ir griežtas neapkęntėjas brangių žibantių papuošalų. Karaliaudamas nuo 1399 iki 1413 metų, jis kelis kartus išleido įsakymą nedėvėti tų blizgančių brangenybių ir nepuošt jomis karališkus rūmus. Bet niekas jo neklausė.

Pagaliaus, Henrikas paskelbė visiems kalėjimuose esantiems vagims amnestiją (paliuosavimą), pridurdamas, kad vogimas brangių, blizgančių papuošalų nebus laikomas prasikaltimu.

Ant rytojaus po to paskelbimo jau ir pranyko blizgantieji papuošalai ne tik iš karališkų rūmų, bet ir iš krautuvų.

Kazys Bevardis.

3 pusl.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily)—Pirmad., Bal. 11, 1949

APLINK ŽEMĘ PER 80 DIENŲ

Parašė
JULES VERNE

Išvertė
J. BALČIKONIS

3-12-49

—26—

(Tas)

— Ar tamsta tai tikrai žinai?
— Tikrai.
— Ir kada garlaivis išeina iš Sanga-
jaus?

— 11 dieną, vakaro septintą valandą.
Vadinas, dar mes turime keturias die-
nas. Keturi dienos arba devynios de-
šimtys šešios valandos. Važiuojant apsk-
kritai per valandą po aštuonias mylias
galima lengvai nuvažiuoti tuos aštuonis
šimtus mylių, jei pūs tinkamas vėjas
nuo pietryčių ir jei jūra bus rami.

— Kada tamsta gali išvažiuoti?
— Už valandos. Dar reikia nusipirkti
šiokių tokių daiktų.

— Vadinas, sutarta... Tamsta laivo
savininkas?
— Aš, Džonas Bensbi, Tankaderės sa-
vininkas.

— Nori tamsta rankpinigių?
— Jei tamsta galėtum.
— Štai du šimtai svarų...
Paskui Fogas tarė Fiksui:

— Jei tamsta norėtum, prašau pasi-
naudoti tuo laivu.

— Aš ir pats, — atsakė Fiksas, — bu-
vau norėjęs prašytis.

— Gerai. Už pusvalandžio mes būsi-
me čia.

— Bet kur būtų tas berniokas? —
tarė Auda, kuriai labai rūpėjo Paspar-
tuto pražuvimas.

— Aš jam padarysiu viską, ką galė-
siu, — atsakė Fogas.

Fiksas siuto iš piktumo. Baisiai nusi-
minęs, jis keikdamas nusekė paskui lai-
vo savininką. Fogas su Auda nuėjo į
Hong-Kongo policiją. Papasakojęs poli-
cijai, kaip atrodo Paspartutas, džentl-
menas tarė:

— Jeigu jis atsirastų, tai gražinkite
į tėvynę. Tam tikslui aš palieku pinigų.

Paskui jis nuėjo pas prancūzų konsu-
lą ir taip pat paliko pinigų grįžti Pas-
partutui namo.

Daugiau reikalų nebebuvo. Fogas su
Auda pasiėmė savo daiktus, pasisamdė
palankiną ir nuvyko į uostą.

Išmušė trečią valandą. Locmano lai-
vui N 43 buvo visko priprirkta, viskas
sutaissyta, tik reikėjo važiuoti.

Tankaderė buvo dailus ir stiprus lai-
velis. Prie jo tarnavo, be paties savi-
ninko, dar trys matrosai. Tai buvo drą-
sūs ir stiprūs vyrai, kurie, beieškodami
žuvusių laivų, prirpato prie vandens ir
gerai pažino jūrą. Džonas Bensbi buvo
keturių dešimčių penkerių metų žmogus
— vyras tvirtas, stiprus, visas nudegęs
saulės. Ji žvėrtos akys, energingas vei-
das galėjo įkvėpti pasitikėjimą kiekvie-
nam baliui.

Fogas ir Auda įlipo į laivą. Fiksas jau
buvo ten. Keleiviai suėjo į jiems paskirtą
kajutę, kur pasieniais buvo prirakintos
kelios lovės. Vidury stovėjo stalas, o
ant stalo lempa. Sėdėti buvo pastatytos
kanapos. Tai buvo mažas, bet švarus
kambarelis.

— Gaila, kad aš tamstai negaliu su-
teikti nieko geresnio, — tarė Fogas Fik-
sui, kuris, vietoj atsakymo, linkerėjo
galvą.

Policijos agentui buvo nelabai gražu
naudotis Fogo malonėmis.

— Jis mandagus, biauzybė, bet vis
dėlto vagis, — pagalvojo Fiksas.

Dešimt minučių po trečios ištisė bu-
res. Ant laivo plevėsavo Anglijos vėlia-
va. Keleiviai išėjo ant dangčio. Fogas ir
Auda žiūrėjo į krantą, jie vis dar no-
rėjo pamatyti Paspartutą.

Fiksas taip pat žiūrėjo į krantą, bet
žiūrėjo drebėdamas: jis bijojo, kad ne-
atsirastų iš kur prancūzas, nes tuomet
viskas paaiškėtų, ir jam jau būtų sunku
išsipaikinti iš tos bėdos. Bet prancūzas
nematytį buvo.

Pagalvau Džonas Bensbi davė ženklą,
ir Tankaderė, pučiant geram vėjui, sma-
giai išplaukė į jūrą.

XXI

DIDELIS PAVOJUS TANKADERĖS
SAVININKUI NUSTOTI DVIEJŲ
SIMTŲ SVARŲ DOVĖNAS

Plaukti aštuonis šimtus mylių tokiuo
menku laivu, dviejų dešimčių tonų, ypač
tuo audringu metu, buvo dalykas labai

pavoingas. Kinų jūra yra vėjo pagairė
ir rudens mėnesiais keleiviams baisi.

Locmanas ėmė mokestį nuo dienos,
bet jo didžiausias pelnas buvo už laiku
pristatytus keleivius į Jokohamą. Jo su-
tikimas vežti žmones į Šangajų tokiuo
keliu buvo tiesiog neapsakoma drąsybė,
jei ne bėprotystė. Bet Džonas Bensbi bu-
vo įsitikinęs, kad jo Tankaderė moka
skraidyti bangomis, kaip žuvedra, ir,
turbūt, jis neklydo.

Tos pačios dienos vakare Tankaderė
tebeplaukė vingiais Hong-Kongo pakraš-
čiais, iš kiekvienos vietos kaip žuvis
gražiausiai išsisukdama.

Man nėra reikalo, — tarė Fogas loc-
manui, kai laivas ėjo į pačią jūrą, —
prašyti, kad tamsta skubintum kiek ga-
limai greičiau.

— Tamsta gali visai pasitikėti ma-
nim, — atsakė Džonas Bensbi. — Mes
tik užtiesėm burių, kiek leidžia vėjas.

— Čia tamstos dalykas, ne mano, aš
pasitikiu tamsta.

Filijas Fogas, atstotęs krutinę ir iš-
kėlęs galvą, drąsiai žiūrėjo į jūros ban-
gas. Auda, sėdėjusi netoli jo, truputį bi-
jodama žvalgėsi į okeaną, kuris jau pra-
dėjo temti ir kurio vilnys ją varė į neži-
nomą tolybę. Viršum jos galvos plevėsa-
vo baltos burės, tos kaip kokie sparnai
nešė laivą. Stumiamas vėjo, jis, lyg
paukštis, skristo.

Atėjo naktis. Mėnuo buvo jaunas, ir
jo nedidelė šviesa greit išnyko rūke: Ne-
trukus nuo rytų ėmė kilt debesiai ir ap-
traukė pusę dangaus.

Locmanas uždegė tam tikrus žiburius,
kad kiti laivai, kurių daug plaukė po tą
jūrą, neužimtų ir nesuskaldytų mažos
Tankaderės.

Fiksas svajojo stovėdamas ant priešaki-
nio dangčio. Žinodamas, kad Fogas žmo-
gus nešnekus, nenorėjo jo nė kalbinti. Iš
kitos pusės, Fiksui buvo nelabai smagu
žiūrėti į akis tam žmogui, kuris jam da-
ro tiek malonių, o jis nori jį pražudyti.
Seklys galvojo apie tai, kas bus toliau.
Jis buvo įsitikinęs, kad Fogas nestos Jo-
kohamoje, kad jis tuojau sės į garlaivį,
einantį į San-Franciską, kad jis, pasie-
kęs Ameriką, moksėsis pasislėpti ten, kur
jo niekas negalės nei rasti, nei nubaus-
ti. Fogo planas jam rodėsi labai aiškus.

— Paprastas vagis, — galvojo Fiksas,
— būtų iš Anglijos tiesiai važiuojęs į A-
meriką, bet Fogas išsirinko tolimiausią
kelį; jis apvažiavo jau tris žemės dalis,
kad geriau galėtų pasiekti Amerikos
krantą, kur jis pasislėps ir gyvens vog-
tais pinigais kaip ponas. Jeigu ten Fo-
gas apsigyventų, ką tada man daryti?
Palikti tą žmogų? Ne, šimtą kartų ne!
Nė žingsnio nesitraukiau nuo jo, kol ne-
gausiu vyriausybės leidimo areštuoti.
Taip daryti mano šventa priedermė. Vi-
nas daiktas jau man pavyko: atskyriau
Paspartutą nuo pono. Po to, kai išsipa-
kojau viską tam prancūzui, geriausias
daiktas būtų, kad ponas su tarnu niekuo-
met nebesutiktų.

Fogas tačiau nebuvo pamiršęs savo
taip netikėtai išnykusios tarno.

— Gal jis kartais paskutinę valandą
sėdo ir išvažiavo su Karnatiku, — gal-
vojo džentlmenas.

Taip spėjo ir Auda, kuri labai gailė-
josi žmogaus, išplėšusio ją iš mirties na-
gų. Jeigu būtų tikrai jis išvažiavęs su
Karnatiku, tai galima būtų jį rasti Jo-
kohamoje.

Apie dešimtą valandą vėjas ėmė kilti.
Tankaderė taip pat puikiai plaukė, bet
visi laukė vėtros.

Apie vidurnaktį Fogas su Auda nulipo
į kajutę. Fiksas buvo pirma nuėjęs ir
jau miegojo. Locmanas su savo matros-
ais išbuvo ant dangčio visą naktį.

Kitą dieną, lapkričio 8, saulei tekant,
laivas buvo nuėjęs jau daugiau, negu
šimtą mylių. Jis ėjo per valandą nuo
aštuonių ligi devynių mylių. Tankaderė
tą dieną nusitolino nuo kranto per pen-
kias mylias; bet kartais pro rūką matyti
buvo žemė.

Vėjas pūtė nuo sausumos, ir jūra bu-
vo gana nerami. Laivą supo.

Į vidurienį vėjas truputį aptilo ir ėmė
pūsti nuo pietryčių. Bet po dviejų valan-
dų jis vėl padidėjo.

(Daugiau bus)

Stoka namų ir gaisras privertė Mrs. Herbert su šešiais jos vaikais susiburti į mažą apartamentuką Brooklyne prie šeimos, turinčios 3 vaikus. Paveiksle matome vaikus, kai žuzytes dėžėse, suspaustus nakvynėi. Tačiau, ko mums paisyti savo vaikų gerovės? Argi mes nesame viso svieto gelbėtojai nuo komunizmo, nuo taikos?

TARYBININKAI KANADOJE SKILO

MONTREAL. — Čia įvyko smetonininkų, krikdemų ir socialdemokratų fronto suvažiavimas, kuris savo ginčais ir netvarka toli pralenkė pra-
džio karo įvykių tarybinin-
kų suvažiavimą. Jų suvažia-
vimas puikiai išparodė, koks
likimas ištiktų Lietuvą, jeigu
tokie "vienybės" apaštalai
grįžtų. Dėl menkų dalykė-
lių jie negalėjo susitarti.

Prieš aprašant suvažiavimą
plačiau, reikia paaiškinti, kas
šiam suvažiavime dalyvavo,
ir kas prieš ką išėjo.

Kaip žinia, Montreale ir
Toronte buvo tarybos, sudary-
tos iš individualų. Jis pa-
laikė socialistai ir parapio-
nai. Montrealiečių taryba
skaitėsi centralinė. Suvažia-
vusieji dipukai sutvėrė visą
eilę tarybos skyrių įvairiose
vietose. Taigi, buvo dvi senos
tarybos, o prie jų atsirado ke-
letas naujų.

Kaip matėsi iš spaudos,
Montreale ir Toronto tarybos
buvo socialistuojančių asmenų
kontrolė. Naujosios tarybos
— dešiniųjų, daugiausia sm-
etonininkų ir krikščionių de-
mokratų. Socialdemokratai,
kontroliuojami taip vadinamą
centralinę tarybą Montreale,
kiek laiko atgal perėmė Ne-
priklausomą Lietuvą iš de-
šiniųjų. Smetonininkai, kurie
sudaro skyrius, iš karto nusto-
jo rėmę laikraštį.

Tokiose tai sąlygose įvyko
prisirengimas suvažiavimui.
Suvažiavimas buvo skelbtas
9 valandą ryto, bet prasidėjo
vos 11 valandą. Delegatų
buvo nedaug, taigpi ir sve-
čių. Suvažiavimą atidarė Ta-
rybos vicepirmininkas Girinis
(pirmininko Juškevičiaus tik
vardas girdėjosi). Girinis pi-
rininkavo nekaip. Labai lė-
tai.

Prieš pradėdant rinkti pre-
zidiumą, skyrių atstovai, cen-
tralinės tarybos opozicininkai
(daugiausia smetonininkai ir
krikdemai), sukilo. Susidarė
dvi griežtos grupės. Skyrių
atstovai nepripažįsta cen-
tralinės tarybos ir nenori skaity-
tis su ja. Jie tiesiog nelei-
džia rinkti prezidiumo. Aiš-
kina, kad buvo pertvarkyta
dienotvarkė. Girdi, buvę
skelbtai, kad pirma bus leis-
ta pasitarti skyrių atstovams,
o seimas įvyks tik antrą dieną.

Girdi, tarybininkai (cen-
tralinė taryba) nukėlė skyrių
atstovų pasitarimą kitai die-
nai. Jie reikalauja leisti pir-
ma pasitarti skyrių atstovams.
Po ilgų ir karštų ginčų ir ar-
gumentų, kardelininkai nusi-
leido ir leido atstovams pasi-
tarti penkiolika minučių.

Karla suvažiavimas buvo
pradėtas iš naujo ir reikėjo
rinkti prezidiumą, vėl kilo
ginčai. Smetonininkai nepri-
leido prie prezidiumo rinkti.

Dešinieji pasirodė daugumoj
ir agresyviai. Jie jau turėjo
planus sudaryti savo fron-
to.

Dešinieji pasirodė daugumoj
ir agresyviai. Jie jau turėjo
planus sudaryti savo fron-
to.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Griežtai pagal grafiką

TELŠIAI, sausio 7 d. —
"Mūsų" audimo fabriko kole-
ktyvas pirmomis naujųjų
metų dienomis dirba griežtai
pagal grafiką, viršija planą.
Audėjos - stachanovinės
stengiasi, kad įmonė šiais me-
tais anksčiau laiko užbaigtų
savo planinę užduotį. Audė-
ja Rakauskienė dieninę nor-
mą atlieka 130 proc. Tiek
pat normą įvykdo stachanovi-
ninkė Grigorjeva.

Šiais metais fabrikas dvigu-
bai padidins audinių gamy-
bą. Numatyta paleisti veikti
600 naujų verpėjų ir atidaryti
platus vartojimo prekių
cechą.

Viršumplaniniai Audiniai

PLUNGĖ, sausio 7 d. — Pa-
triotinis kreipimasis LKP VI-
jį suvažiavimą sutikti naujais
darbo laimėjimais rado karš-
tą atgarsį Plungės "Lino Au-
dinių" fabrike. Įmonės kole-
ktyvas įsijungė į savitarpio
socialistines lenktynes, įsipa-
rigodamas duoti viršum pla-
no 10,000 metrų audinių, su-
taupyti du tonus žaliavos ir
pakelti gaminių kokybę. Dau-
gelis fabriko stachanovininkų,
kaip Griciūtė, Žalimaitė, Bum-
blaitė, Ramonaitė ir dešim-
tys kitų, LKP VI suvažiavimo
garbei siekia pakelti darbo
našumą, pasiekti dar didesnių
darbo laimėjimų.

Fabriko stachanovininkė
Romanaitė, kuri jau įpusėjo
1949 metų normą, aptarnauja
90 verpėjų, ssteningai įvyk-
dydama išdirbio normą 180-
200 procentų.

L. Gicevičienė.

Racionalizatoriaus Dovana

KAUNAS, sausio 11 d. —

Kaip atrodo, tai dešinieji,
valdą skyrius, tvers savo ju-
dėjimą. Kardelininkai palie-
ka su savo Nepriklausoma
Lietuva, bet ją išlaikyti ne-
bus įmanoma, jeigu tautinin-
kai išleis gavo ir nerems Ne-
priklausomos Lietuvos. Ji tu-
rinti nedaugiau \$2,000.

Apie pabaigą suvažiavimo
smulkiau parašysiu kitą sykį.
Dabar tik pažymiu, kad syki-
skilimas. Užbaigta buvo la-
bai trūkšminga.

Jūsų Korrespondentas.

"Dianos" artelės mechanikas
Užbalis pasižymėjo kaip ta-
lentingas racionalizatorius.

Fabrike ilgą laiką stovėjo
be darbo 13 brangių kojinių
megzti automatų, nes jiems
negalima buvo gauti reikalin-
gy adatų. Užbalis ilgai gal-
vojo, kaip rasti išeitį iš tos
padėties. Jis padarė origina-
lius pritaikymus, kurių dėka
automatai pradėjo dirbti su
tokiomis adatomis, kokių fa-
brike yra pakankamai.

Paleidus automatus, fabri-
kas pradėjo gaminti aukštos
kokybės vilnones puskojines.
Kojinių bei puskojinių gamy-
ba įmonėje padidėjo 20 proc.
Talentingam racionalizatoriui
išmokėta stambi piniginė pre-
mija.

Ištesėtas Žodis

ŠIAULIAI, sausio 11 d. —
"Rūtos" konditerijos fabriko
kolektyvas 1948 m. įvykdė
savo išpareigojimus.

"Rūtos" saldinių fabriko
kolektyvas išpareigojo 1948
m. gruodžio mėnesį sutau-
pyti 150 tūkstančių rublių ir
darbo našumą pakelti 29 pro-
centais. Tesėdamas savo duo-
tą žodį, "Rūtos" kolekty-
vas Naujųjų metų išvakarėse
pasiekė 150 tūkstančių rublių
pelno ir davė 31 toną viršum-
planinių konditerijos dirbinių.
1948 metų gamybos planas
viršytas 48 procentais. Gami-
nių savikaina sumažinta 8.3
procento palyginti su planine,
sukaupta 550 tūkstančių ru-
blių pelno. 1948 metų paba-
igoje fabriko pajėgumas pa-
dvigubėjo palyginti su 1948
m. sausio mėnesiu.

Dabar rūtiečiai lenktyniau-
ja dėl dviejų mėnesių plano
įvykdymo.

Kazino Gamyba

VILNIUS, sausio 10 d. —
Visos respublikos pieninėse
ir eilėje grietinės nugriebimo
punktų pernai metais buvo
pagaminti gausūs kazeino
kiekiai. 1948 metais respu-
blikos pieno ūkis teikė ka-
zeiną faneros, galalio, klijų,
dirbtinės vilnos, popieriaus,
tekstilės pramonei. Viršum
priešinio plano buvo pagaminta
84 tonos kazeino.

Dėl Tiesos apie Sovietų Sąjungą SKAITYKITE USSR INFORMATION BULLETIN

(Pusmėnesinį žurnalą)

Naujosios Jo Laidosė-Rašo:

SEGIUS I. VAVILOV,
Sovietų Sąjungos Mokslių Akademijos pirmininkas
GEORGI KARPOV,
Rusų Pravoravų Bažnyčios Reikalų pirmininkas
V. SVETLOV,
Sovietų Sąjungos Adžkėsčiojo Mokslo vice-ministras
VASILIUS V. KUZNETSOV,
Visasąjunginės Centralinės Darbo Unijų Tarybos pirm.
DMITRIUS SOSTAKOVIČIUS, SERGIUS PROKOFEFF,
ARAM KHACHATURIAN, Sovietiniai kompozitoriai.
EUGENIUS TARLE,
Istorikas
BORIS IZAKOV,
Žinių komentatorius
ZINAIDA TROITSKAJA,
Maskvos Požeminio Geležinkelio direktorė
KUNIGAS KAZIMIERAS KULAKAS,
Romos Katalikų Trakų Dieceizijos dekanas,
Tarybų Lietuvoj.

Paveiksluoti Straipsniai apie Sovietinį Gyvenimą:
Pramonė, Žemdirbystė, Apšvieta, Teatras, Pragyveni-
mo Būklė, Sovietinės Valstybės Santvarka.

Svarbių Prakalbų Tekstai, Politiniai Dokumentai
apie Tarptautinius ir Naminčius Įvykius, Valstybiniai
Ūkiniai Reportai.

Leidžia Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungos
Ambasada, Washingtone, D. C.

Prenumeratos Kainos: \$2.40 metams; \$2.00 už 10 mėnesių.
Specialės kainos prenumeruojančiam grupėm: 10 ar daugiau
egzempliorių tuo pačiu adresu: \$1 metinei prenumeratai.
Pavyzdinis egzempliorius dovanai.

USSR INFORMATION BULLETIN,
2112 Massachusetts Ave., N. W.
Washington 8, D. C.

Cleveland, Ohio

KAIP UZSIBAIGĖ TAS KALINIŲ STREIKAS

Jau buvo rašyta, kad Warrensville Workhouse kaliniai išėjo į streiką reikalaudami pagerinimų toje bastilijoje. Streikas jau užsibaigė. Bet kaliniai veik nieko nelaimėjo. Vyriausybė labai "demokratiškai" užbaigė tą streiką. Welfare director Edward L. Worthington užsiekė 25 policistus ir detektyvus ir tie, gerai apsiginklavę, aukojo maistą šautuvais, privertė užbaigti "sit-down" streiką ir išvarė kalinius dirbti jiems paskirtus darbus.

Na, kad tai būtų taip atsitikę kurio nors liaudies valdomo šalyje, tai mūsų raundonėdžiai ir geltonlapiai būtų visą tulžį išlieję berėkdami: "Žiūrėkite, kokie jie brutališki ir kaip elgiasi su kaliniais." O čia, mat, "demokratiškai," tai tikrai "demokratiškai" užbaigė kalinių streiką. Saku, tai nenuoramas, ir užbaigtas krukis. Kaip nenuoramas, tegul gyvena, kaip žiurkės toje bastilijoje ir nereikalauja pagerinimų.

Toje bastilijoje yra kaliniai, kurie už mažus prasiškaltumus, kaip tai: už susipėsimą, už girtuokliavimą arba prasiškaltimą prie trafiko reguliacijos ir t.t., nubasti po 30, 60 ar 90 dienų. Jie nėra jokie kriminalistai. Bet ir jiems neleistina reikalauji pagerinimų, kokie turėtų būti įvesti tokioje įstaigoje.

KODIKIS GIMĖ BE
RANKŲ IR KOJOS
Clevelande jauna pora, ne-

turėdama namų, gyvena išsi-
blaskiusi ir tik protarpiais
susieidavo. Tai porai gimė
kūdikis. Tėvai, žinoma, links-
minosi susilaukę naujagimio.

Kada motina sutvirtėjo ir
norėjo matyti savo kūdikį,
daktaras ir slaugė pranešė
porai, kad jų kūdikis gimė
nepilnai išsivystęs. Jie prašė
jį būti ramiais ir nepasiduoti
isterijai.

Tas kūdikis gimė be abiejų
rankų ir be vienos kojos.
Kojos. Antra koja taipgi su-
kraipyta, mažai panaši į koją.
Motina pamatiusi tokį savo
kūdikį įpuolė isterijon ir ne-
norėjo prisiimti, aiškindama,
kad negalės prižiūrėti. Ko-
dėl tas turėjo įvykti, klausė
ji savęs. Gal už tai, kad ne-
turi pastovios gyvenimo vietos
ir turi gyventi atskirai? "Vi-
si kaimynai eis žiūrėti kaip
kokį stebuklą ir tas ją var-
gins," sakė motina.

Kūdikis dabar randasi kū-
dikių priežiūros įstaigoje. O
gerasirdžiai žmonės pradėjo
siųsti aukas to kūdikio vardu
(For Jimmy's Home in the
Sun). Į tą fondą jau suau-
kauta \$9,628.32. Yra pasi-
žadėjusių duoti materiolo ir
kontraktorių pastatyti stūbą
tam vargšui berankiui ir be
vienos kojos kūdikiui Jimmy.

Mat, yra geraširdžių žmo-
nių, bet mūsų valstybė nesirū-
pina benamiais. Mūsų val-
donam tas nerūpi. Tik tuo-
syk jie rūpinasi vargšų vai-
kais, kada yra jau metuose
stoti į kariuomenę ir apginti
milijonierių turtus. Kitaip jie
jiems nereikalingi.

V. M. D.

SKELBKITĖS LAISVĖJE

Philadelphia, Pa.

BEDARBE, — PALEIDŽIA DARBININKUS

S. K. F. kompanijos visos
istorijos neminėsiu. Sis var-
das atsirado po pakeitimo The
Skayef Ball Bearing Co. Sis
fabrikas randasi ant Front ir
Erie gatvių, mūsų mieste.

Ten dirba daug darbinin-
kų. Balandžio 4 dieną iš
darbo tapo paleista 500 darbi-
ninkų. Paleido iš įvairių sky-
rių, kaip mechanikų, taip ir
kitų. Paleidžiamiesiems davė
žinią trimis dienomis iš anks-
to ir kad užmoka dviejų sa-
vųjų algą. Tą gauna darbi-
ninkai deka unijos pasidarb-
vimui. Suprantama, kad jei-
tu ne unija, tai būtų paleidę
be tos algos ir nepranešę iš
anksto, kad tie darbininkai
jau paleidžiami.

Tai labai liūdina darbinin-
kams žinia, nes paliečia juos
ir jų šeimas. Tokiame bran-
gume yra baisu netekti duo-
nos ir atsidurti gatvėje. Kom-
panija sakė, kad jeigu dar-
bai nepagerės, tai su pradžia
gegužės dar bus 500 darbi-
ninkų paleista iš darbo.

Si kompanija turi penkis
fabrikus. Plant No. 1 yra
ant Front ir Erie gatvių; No.
2 — Kennedy ir Tulip Sts.,
o kiti — kitur. Vienas jos fa-
brikas yra Harnell, N. Y.
Norisi žinoti, ar ši kompanija
ir kitose savo dirbtuvėse pa-
leidžia darbininkus?

Darbininkė.

Norwood, Mass.

Dienraščio Laisvės Pokylio Belaukiant

Visiems labai svarbu žino-
ti, kad parengimas dienraščio
Laisvės paramai atsisbus sek-
madienį, 24 d. balandžio. Tai
bus neįspasakytai įdomus pa-
rengimas.

Mūsų gabios gospadinės
skubi ir smarkiai dirba, kad
pagaminus įvairiausių skanu-
mynių. Smarkiai dirba jos be
galo, kad būtų kas išdėti ant
stalo. Betgi, maistas maistu
lieka, tai tikrai pilvų patie-
ka. Bet bus ir dviasiško peno
prie gausaus meniško progra-
mo.

Montelliečiai, tie dainoriai
atvyksta, jų artistai ir šuko-
riai. Visuomet jie palinks-
mina mus, ir šį kartą jie pri-
bus. Bostoniečiai dainininkai
ir kiti menininkai juda, ren-
gias, pas mus pribūti sten-
gias. Ir Norwoode spėkų
yra, tai vyrs į vyrų vyrų grupę.
Stasys Paura pamosuos,
žinok, jie dailiai paduosius.

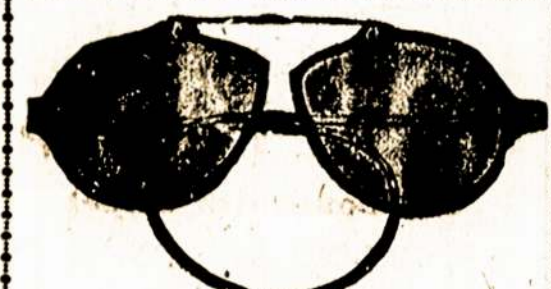
Richard Baris labai links-
mas mums pagros, tai jau,
bracia, net ir seni nedasėdės.
"Ot-čia-čia, čia trepsės ir die-
das su pačia." Vyrų, mote-
rys — nebaika, aš nesu kokis
taradaika, kaip sakau, taip
ir bus — parengimas bus
smagus.

Privaziuos daug svietelio iš
apylinkės miestelių, tai bus
linksmas pažmonys ir nema-
žas sanskridis.

Todėl, draugai norwoodie-
čiai ir apylinkės tautiečiai —
visi, visos parengime būkit ir
draugiškai pažikit. Aš — ti-
krai tai pribūsiu su gražuolė-
mis paūsiu, apsisuksiu, pa-
trepsėsiu — prisiglaudęs pa-
sėdėsiu, su viena ir kita pa-
kuždėsiu pašnabžda.

Šelms Bernelis.

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

Rochester, N. Y.

Kovo 18 d. Gedimino sve-
tainėj atsiuvo prakaibos,
rengtos LLD 50 kp. Kalbėjo
Vilnius redaktorius d. V. An-
drulis. Pasak kalbėtojo, 1914-
18 metų karo buvo suorgani-
zuota iš Baltiko valstybių
"Cordon Sanitaire" (užvara,
kad bolševizmas nespėtų į
vakarus). Vėliau fašistinės
valstybės, Vokietija, Italija ir
Japonija suorganizavo fašisti-
nę asį prieš bolševizmą.

Dabar gi baigiama organi-
zuoti Atlanto pakta, neva
apsigynimo sumetimais, ta-
čiau tikrąją tikslą taikomas
prieš Sovietų Sąjungą. Ir is-
torija gali vėl pasikartoti. Bet
Atlanto pakto negalima imti
juokais. Washingtonas žino,
kad Sovietų Sąjunga nesiru-
šia nieko užpulti, bet "gal-
tas karas" yra pelningas ka-
ro — pabūklų gamintojams.
Prie to, Atlanto pakto val-
stybės gali išprovokuoti karą.
Tad piliečių pareigos yra nau-
dotis konstitucinėmis teisė-
mis, siunčiant protestus kon-
gresmanams ir senatoriams
prieš žalingus pasirojimus
įtraukti mūsų šalį į karą.

Kalba buvo išsami, laiku pa-
sakyta. Baigiant ragino ro-
chesteriečius prie meninio vei-
kimo, suorganizuoti chorą, te-
atru lošimui trupę.

Vakaras buvo sėkmingas. Ir
klausytojai atsiliepė su gau-
siomis aukomis lėšų padengi-
mui, o likusius pinigų pasky-
rė Vilniai.

V. C.

Middletown, Conn.

MIRE JUOZAS BUČIONIS

Velionis Juozas Bučionis
gimė Lietuvoje, Varkuninkų
kaime, Seinų apskrityje, Su-
valkijoje, 1889 m. Į Jungti-
nes Valstijas atvažiavo 1909
m. ir apsisėjo Lawrence,
Mass. Ten pagyvenęs trumpą
laiką, persikėlė į Maine val-
stiją — Rumford miestą. Ten
susidraugavo ir apsisėdė su
Agota Juralaiciūte, 1911 m.
Ten jie susilaukė ir du sūnus,
bet pirmasis mirė.

Vėliau jie persikėlė gyven-
ti į New Haven, Conn., gavo
darbą prie mašinų ir buvo
patenkintas. Vėliau persikėlė
į New Britain, Pabodus dar-
bai prie mašinų, persikėlė
gyventi ant ūkio, bet vėliau
pardavė ir ūkį ir nusipirko
gazonino stotį, žemės ir buvo
patenkintas. Sūnui suaugus,
pervėdė gazonino stoties biznį
jam, o patsai Juozas nuėjo
vėl dirbti prie mašinų.

Velionis priklausė prie LDS
16 kuopos ir LLD 32 kuopos,
New Havene. Gyvendamas
toliau nuo didesnių miestų ir
veikimo, asmeniškai negalėjo
dalyvauti, bet aukomis nuo-
sirdžiai rėmė darbininkiską
judėjimą.

Juozas paliko nuliūdime sa-
vo žmoną Agotą, sūnų Al-
fonsą, dukrą Mildą ir tris
anūkus, taipgi seserį Mary, du
brolius Joną ir Bronių, taipgi
du brolius Lietuvoje.

Laidotuvių dienų pasitai-
kė diena dailiai apsiniaukusi,
tai pradėjo lyti, tai vėl nusto-
jo. Vienok velionio draugai
rinkosi iš New Haveno, Hart-
fordo, New Britaino, Middle-
towno atiduoti jam paskutinę
pagarbą. Prie karsto buvo
tarta keletas žodžių angli-
škai apie velionio darbus, o
Jeronimas, Šukaitis iš New
Haveno pasakė labai atatin-
kamą atsisveikinimo kalbą.

Juozas Bučionis palaidotas
laisvai, Rose Hill kapinėse,
Rock Hill, Conn. Laidotuvė-
mis rūpinosi Doolittle Funeral
Home. Lai Juozui būna leng-
va šios šalies žemelė, o jo
šeimai ir giminėms užuojauta.
J. S. K.

HARTFORD, CONN.

Labai svarbus ALDLD 68-tos
kuopos susirinkimas įvyks pir-
ma dienį, balandžio 11-tą, 7:30 vakaro
Labai yra svarbu, kad visi nariai
atsilankytų, nes turime daug būti-
niausių reikalų atlikti. — Valdyba
(83-84)

KRISLAI

(Tąs nuo 1-mo pusl.)

vilkins, turės bėgti iš Nan-
kingo, kiek jo kojos neša.

★ ★ ★

Ne viską vasaros saulė gai-
vina. Dažnai ji skaudžiai at-
siliepia ant mūsų organizaci-
jų, laikraščių ir įstaigų. Va-
sarą visuomet mažiau paren-
gimų ir darbų. Organizacijų
ir laikraščių įplaukos suma-
žėja.

Apie tai reikia visiems pa-
galvoti. Kol dar neįsiskaus-
tėme į laukus ir miškus, pa-
sirūpinkime duokles pasimo-
kėti ir prenumeratas atsinau-
jinti.

★ ★ ★

Žinau, kad keletas tūkstan-
čių Lietuvių Literatūros Drau-
gijos narių tebėra skalni už
šiuos metus. Dar daug yra
tolių kuopų, iš kurių nė cen-
to duoklių už 1949 metus nė-
ra gauta Centre!

Ko laukti? Kam atidėlio-
ti?

Centre darbo sulaukyti ne-
galima. Knyga jau atiduota
spausuvei. Šviesos antras šių
metų numeris taip pat jau
ruošiamas. Viskas brangu.

Reikia pinigų. O mūsų orga-
nizacijos vyriausias įplaukų
šaltinis yra narinės duoklės.
Ar dar reikia aiškinti, kaip
svarbū narines duokles pasi-
mokyti laiku, anksčiau, pradžio-
je metų?

PAVOJAI IŠ MINERALI- NIO ALIEJAUS

(Tąs nuo 2 puslapio)
aliejus neįtariant gali nu-
bėgti ir plaučius ir išsauti
pneumoniją.

— Mineralinis aliejus ne-
turi jokios maisto vertės;
jis ir viduriams retai kada
patarnauja. — sako dr.
Schneideris. — Tas aliejus
plačiai vartojamas todėl,

LICENSES

Wholesale and Retail
Beer, Wine, Liquor

NOTICE is hereby given that License No.
RW 627 has been issued to the undersigned
to sell beer and wine at retail under Sec-
tion 107 of the Alcoholic Beverage Control
Law at 298-1, 12th St., Borough of
Brooklyn, County of Kings, to be consumed
on the premises.

TONY LOSCALPO
d/b/a Mama's Restaurant
NOTICE is hereby given that License No.
L 619 has been issued to the undersigned
to sell beer and liquor at retail under Sec-
tion 107 of the Alcoholic Beverage Control
Law at 298-1, 12th St., Borough of
Brooklyn, County of Kings, to be consumed
off the premises.

WILLIAM HECKER
d/b/a La Touraine
NOTICE is hereby given that License No.
RL 953 has been issued to the undersigned
to sell beer, wine and liquor at retail under
Section 107 of the Alcoholic Beverage
Control Law at 268, Atlantic Avenue
Borough of Brooklyn, County of Kings,
to be consumed on the premises.

ANNA PENCAR
NOTICE is hereby given that License No.
RL 725 has been issued to the undersigned
to sell beer, wine and liquor at retail under
Section 107 of the Alcoholic Beverage
Control Law at 407, Oakland Street,
Borough of Brooklyn, County of Kings,
to be consumed on the premises.

ALAN PENCAR
NOTICE is hereby given that License No.
RL 813 has been issued to the undersigned
to sell beer, wine and liquor at retail under
Section 107 of the Alcoholic Beverage
Control Law at 125 Wythe Avenue,
Borough of Brooklyn, County of Kings,
to be consumed on the premises.

IRVING CARLIN
NOTICE is hereby given that License No.
RL 690 has been issued to the undersigned
to sell beer, wine and liquor at retail under
Section 107 of the Alcoholic Beverage
Control Law at 284 Avenue N,
Borough of Brooklyn, County of Kings,
to be consumed on the premises.

NICOLA POLACCO
Pizzeria & Napoletano
Welcome Restaurant
NOTICE is hereby given that License No.
RL 789 has been issued to the undersigned
to sell beer, wine and liquor at retail under
Section 107 of the Alcoholic Beverage
Control Law at 280 Union Avenue,
Borough of Brooklyn, County of Kings,
to be consumed on the premises.

LITHUANIAN AMERICAN
CITIZENS CLUB
J. J. Kaskiaučius, M. D.
530 Sumner Avenue,
Newark 4, N. J.
HUMboldt 2-7964

MATTHEW A. BUYUS

(BUYAUSKAS)

Laidotuvių Direktorius

426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.

MArket 2-5172

kad daugelis žmonių bijo
vidurių užkietėjimo; bet
daugiausiai jis naudojamas
todėl, kad patentuotų vais-
tų fabrikantai rėksmingais
savo skelbimais jį įkalbėjo.

Dr. Schneideris baigia:
— Tur būt, neperdėsime
sakydami, jog nieko blogo
neatsitiktų, o didelės nau-
dos būtų, jeigu mineralinis
aliejus ir visi kiti vaistai
viduriams liuosuoti būtų
sumesti į Atlanto Vandenyną.
Taip pat galima pasa-
kyti apie aliejinis lašus
nosiai.

O laisvam vidurių veiki-
mui reikėtų valgyti gana

PRANEŠIMAI

ELIZABETH, N. J.

LDS 33 kp. susirinkimas įvyks 13
d. balandžio, 408 Court St., 8 v. v.
Nariai, malonėkite dalyvauti, turė-
sime daug ką nutarti. — Fin. Sekr.
(84-85)

GARDNER, MASS.

Balandžio 13 d., 7 v. v. įvyks pra-
kalbos, kalbės Vincas Andrusis, vie-
nas iš Vilnius redaktorių, iš Chica-
gos. Kviečiame visus dalyvauti
Liet. Piliečių Klube, 255 Main St.
(84-85)

PHILADELPHIA, PA.

LDS 5 kp. susirinkimas įvyks ba-
landžio 13 d., 8 v. v., 735 Fairmount
Ave. Nariai kviečiami atėti, užsi-
mokyti duokles ir taipgi susirūpi-
kite gauti naujų narių, nes šiais
metais čia vaju gavimui naujų
narių. Būtų pagirtinas darbas gau-
ti naują nari, yra net dovanos pa-
skirtos už daugiausia gavusių narių.
— P. Walantienė, prot. sekr.
(84-85)

kad daugelis žmonių bijo
vidurių užkietėjimo; bet
daugiausiai jis naudojamas
todėl, kad patentuotų vais-
tų fabrikantai rėksmingais
savo skelbimais jį įkalbėjo.

Dr. Schneideris baigia:
— Tur būt, neperdėsime
sakydami, jog nieko blogo
neatsitiktų, o didelės nau-
dos būtų, jeigu mineralinis
aliejus ir visi kiti vaistai
viduriams liuosuoti būtų
sumesti į Atlanto Vandenyną.
Taip pat galima pasa-
kyti apie aliejinis lašus
nosiai.

O laisvam vidurių veiki-
mui reikėtų valgyti gana

kad daugelis žmonių bijo
vidurių užkietėjimo; bet
daugiausiai jis naudojamas
todėl, kad patentuotų vais-
tų fabrikantai rėksmingais
savo skelbimais jį įkalbėjo.

Dr. Schneideris baigia:
— Tur būt, neperdėsime
sakydami, jog nieko blogo
neatsitiktų, o didelės nau-
dos būtų, jeigu mineralinis
aliejus ir visi kiti vaistai
viduriams liuosuoti būtų
sumesti į Atlanto Vandenyną.
Taip pat galima pasa-
kyti apie aliejinis lašus
nosiai.

O laisvam vidurių veiki-
mui reikėtų valgyti gana

kad daugelis žmonių bijo
vidurių užkietėjimo; bet
daugiausiai jis naudojamas
todėl, kad patentuotų vais-
tų fabrikantai rėksmingais
savo skelbimais jį įkalbėjo.

Dr. Schneideris baigia:
— Tur būt, neperdėsime
sakydami, jog nieko blogo
neatsitiktų, o didelės nau-
dos būtų, jeigu mineralinis
aliejus ir visi kiti vaistai
viduriams liuosuoti būtų
sumesti į Atlanto Vandenyną.
Taip pat galima pasa-
kyti apie aliejinis lašus
nosiai.

O laisvam vidurių veiki-
mui reikėtų valgyti gana

kad daugelis žmonių bijo
vidurių užkietėjimo; bet
daugiausiai jis naudojamas
todėl, kad patentuotų vais-
tų fabrikantai rėksmingais
savo skelbimais jį įkalbėjo.

Dr. Schneideris baigia:
— Tur būt, neperdėsime
sakydami, jog nieko blogo
neatsitiktų, o didelės nau-
dos būtų, jeigu mineralinis
aliejus ir visi kiti vaistai
viduriams liuosuoti būtų
sumesti į Atlanto Vandenyną.
Taip pat galima pasa-
kyti apie aliejinis lašus
nosiai.

O laisvam vidurių veiki-
mui reikėtų valgyti gana

kad daugelis žmonių bijo
vidurių užkietėjimo; bet
daugiausiai jis naudojamas
todėl, kad patentuotų vais-
tų fabrikantai rėksmingais
savo skelbimais jį įkalbėjo.

Dr. Schneideris baigia:
— Tur būt, neperdėsime
sakydami, jog nieko blogo
neatsitiktų, o didelės nau-
dos būtų, jeigu mineralinis
aliejus ir visi kiti vaistai
viduriams liuosuoti būtų
sumesti į Atlanto Vandenyną.
Taip pat galima pasa-
kyti apie aliejinis lašus
nosiai.

O laisvam vidurių veiki-
mui reikėtų valgyti gana

kad daugelis žmonių bijo
vidurių užkietėjimo; bet
daugiausiai jis naudojamas
todėl, kad patentuotų vais-
tų fabrikantai rėksmingais
savo skelbimais jį įkalbėjo.

Dr. Schneideris baigia:
— Tur būt, neperdėsime
sakydami, jog nieko blogo
neatsitiktų, o didelės nau-
dos būtų, jeigu mineralinis
aliejus ir visi kiti vaistai
viduriams liuosuoti būtų
sumesti į Atlanto Vandenyną.
Taip pat galima pasa-
kyti apie aliejinis lašus
nosiai.

O laisvam vidurių veiki-
mui reikėtų valgyti gana

kad daugelis žmonių bijo
vidurių užkietėjimo; bet
daugiausiai jis naudojamas
todėl, kad patentuotų vais-
tų fabrikantai rėksmingais
savo skelbimais jį įkalbėjo.

Dr. Schneideris baigia:
— Tur būt, neperdėsime
sakydami, jog nieko blogo
neatsitiktų, o didelės nau-
dos būtų, jeigu mineralinis
aliejus ir visi kiti vaistai
viduriams liuosuoti būtų
sumesti į Atlanto Vandenyną.
Taip pat galima pasa-
kyti apie aliejinis lašus
nosiai.

O laisvam vidurių veiki-
mui reikėtų valgyti gana

kad daugelis žmonių bijo
vidurių užkietėjimo; bet
daugiausiai jis naudojamas
todėl, kad patentuotų vais-
tų fabrikantai rėksmingais
savo skelbimais jį įkalbėjo.

Dr. Schneideris baigia:
— Tur būt, neperdėsime
sakydami, jog nieko blogo
neatsitiktų, o didelės nau-
dos būtų, jeigu mineralinis
aliejus ir visi kiti vaistai
viduriams liuosuoti būtų
sumesti į Atlanto Vandenyną.
Taip pat galima pasa-
kyti apie aliejinis lašus
nosiai.

O laisvam vidurių veiki-
mui reikėtų valgyti gana

kad daugelis žmonių bijo
vidurių užkietėjimo; bet
daugiausiai jis naudojamas
todėl, kad patentuotų vais-
tų fabrikantai rėksmingais
savo skelbimais jį įkalbėjo.

Dr. Schneideris baigia:
— Tur būt, neperdėsime
sakydami, jog nieko blogo
neatsitiktų, o didelės nau-
dos būtų, jeigu mineralinis
aliejus ir visi kiti vaistai
viduriams liuosuoti būtų
sumesti į Atlanto Vandenyną.
Taip pat galima pasa-
kyti apie aliejinis lašus
nosiai.

O laisvam vidurių veiki-
mui reikėtų valgyti gana

kad daugelis žmonių bijo
vidurių užkietėjimo; bet
daugiausiai jis naudojamas
todėl, kad patentuotų vais-
tų fabrikantai rėksmingais
savo skelbimais jį įkalbėjo.

Dr. Schneideris baigia:
— Tur būt, neperdėsime
sakydami, jog nieko blogo
neatsitiktų, o didelės nau-
dos būtų, jeigu mineralinis
aliejus ir visi kiti vaistai
viduriams liuosuoti būtų
sumesti į Atlanto Vandenyną.
Taip pat galima pasa-
kyti apie aliejinis lašus
nosiai.

O laisvam vidurių veiki-
mui reikėtų valgyti gana

kad daugelis žmonių bijo
vidurių užkietėjimo; bet
daugiausiai jis naudojamas
todėl, kad patentuotų vais-
tų fabrikantai rėksmingais
savo skelbimais jį įkalbėjo.

Dr. Schneideris baigia:
— Tur būt, neperdėsime
sakydami, jog nieko blogo
neatsitiktų, o didelės nau-
dos būtų, jeigu mineralinis
aliejus ir visi kiti vaistai
viduriams liuosuoti būtų
sumesti į Atlanto Vandenyną.
Taip pat galima pasa-
kyti apie aliejinis lašus
nosiai.

O laisvam vidurių veiki-
mui reikėtų valgyti gana

kad daugelis žmonių bijo
vidurių užkietėjimo; bet
daugiausiai jis naudojamas
todėl, kad patentuotų vais-
tų fabrikantai rėksmingais
savo skelbimais jį įkalbėjo.

Dr. Schneideris baigia:
— Tur būt, neperdėsime
sakydami, jog nieko blogo
neatsitiktų, o didelės nau-
dos būtų, jeigu mineralinis
aliejus ir visi kiti vaistai
viduriams liuosuoti būtų
sumesti į Atlanto Vandenyną.
Taip pat galima pasa-
kyti apie aliejinis lašus
nosiai.

O laisvam vidurių veiki-
mui reikėtų valgyti gana

kad daugelis žmonių bijo
vidurių užkietėjimo; bet
daugiausiai jis naudojamas
todėl, kad patentuotų vais-
tų fabrikantai rėksmingais
savo skelbimais jį įkalbėjo.

Dr. Schneideris baigia:
— Tur būt, neperdėsime
sakydami, jog nieko blogo
neatsitiktų, o didelės nau-
dos būtų, jeigu mineralinis
aliejus ir visi kiti vaistai
viduriams liuosuoti būtų
sumesti į Atlanto Vandenyną.
Taip pat galima pasa-
kyti apie aliejinis lašus
nosiai.

O laisvam vidurių veiki-
mui reikėtų valgyti gana

New Yorko ir Apiešlinkės Žinios

Neužmirštamai Gražūs Tie "Gaideliai"

Pasirodant pastatyti scenoje (balandžio 10-tos popietės 4 valandą, Liberty Auditorijoje) šiaurės Lietuvos kaimo dramą "Gieda Gaideliai," Lietuvos Liaudies Teatro aktoriai turėjo paskutinius pratimus praėjusio penktadienio vakarą, balandžio 8-tą.

Sužinoję apie praktikas, grupė jų, kurie žinojome, kad dėl darbų negalėsime pamatyti vaidinimo sekmdienį, (mūsų šiek tiek tarant) "įsnykinome" pamatyti "Gaidelius" paskutinėje praktikoje.

Nepaprastai įspūdinga ir tikrai artistiška vaidinama drama. Ji vaizduoja Lietuvos kaimo žmonių gyvenimo netolimą praeitį.

Kadangi didžiulia iš mūsų žmonai suvykusių Lietuvoje buvome vargo skruzdės, tad Rūkienės piemenelėje matome save, Labutę — savo tėvus, Marytę — vyresniąją savo seserį ar motiną. O Jonų, daugybę Jonų, norėjusių vesti iš meilės, bet neturėjusių teisės vesti mylimosios be pagos, atvyko kartu su mumis Amerikon.

Lai šie "Gaideliai" neužmiega po pirmosios gaidystės Brooklynje! Lai jie, kaip tikrieji Lietuvos gaideliai - būdintojėliai, sugieda bent trims atvejais!

Iš Lėktuvų Stoties Dingo \$50,000

Pinigai mūsų gadyne, kaip pavasario sniegas — čia buvo, čia nėra.

Praėjusį penktadienį New Yorko International Airport stotyje, KLM Royal Dutch Airlines raštinėje, dingo 50 tūkstančių dolerių šimtinėmis, iš New Yorko raštinės buvusio atgabendų nusuntimui lėktuvų į Zurich, Šveicariją. Keli vienas kitą pavadavę tarnautojai sako nežina, kurio tarnybos laiku pinigai pražuvo.

Gubernatorius Dewey pasirašė bilių laisniuoti prieplaukų sargus, kaip, to, pageidavo firmos, prieš organizuotų darbininkų protestus.

FILMOS - TEATRAI

Embassy Newsreel Teatruose
Ištraukėles mūsų šalies ir pasaulinių žinių, taipgi propagandinės vaizduotės trumpas filmos.

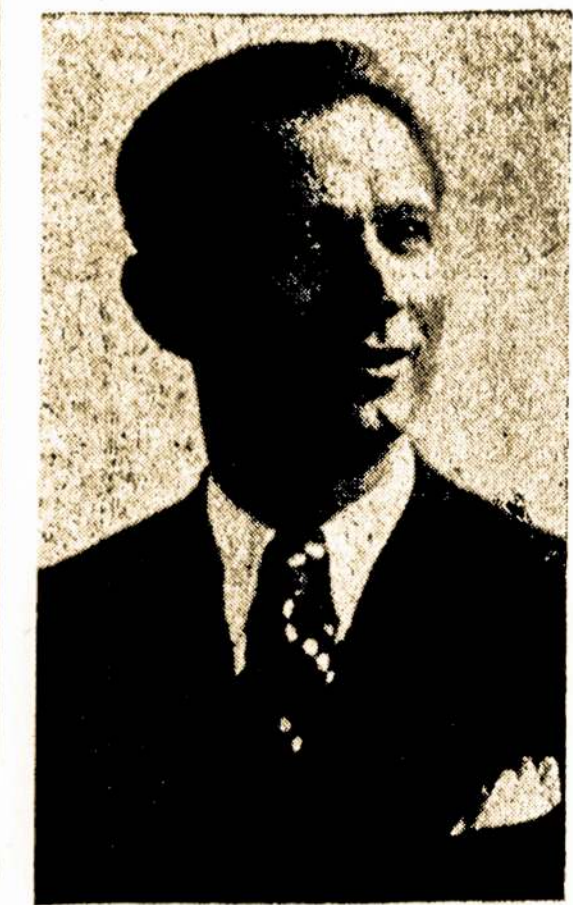
New Yorko Paramount
Pradėjo rodyti naują programą. Rodo "Bride of Vengeance" su Paulette Goddard. Scenoje Charlie Barnet su savo orkestru, Jerry Colonna, ir kiti.

Radio City Music Hall
Pradėjo rodyti Mark Twain'o "A Connecticut Yankee in King Arthur's Court," technispaivę, su Bing Crosby, Rhonda Fleming, William Bendix, Sir Cedric Hardwicke vadovaujamose rolėse. Scenoje ilgametis šventiškas spektaklis "Glory of Easter," religinėmis temomis, taipgi "Springtidings," linksmas šventiškas scenos veiksmų rinkinys.

Roxy Theatre
Teberodo filmą "The Fan."

Paramount Perstato — PAULETTE GODDARD
"BRIDE OF VENGEANCE"
su John Lund * MacDonald Care * Albert Dekker
Mitchell Leisen režisavęs.
Pulkus asmenų vaidinimas scenoje! Charlie Barnet ir garsus jo orkestras, Dar ir Jerry Colonna ir daug kitų. **PARAMOUNT, Times Square**

Povilas Alekna — Balandžio 24 Dieną Jis Bus Ignas

POVILAS ALEKNA
igno rolėje

"Gal kas Brooklynso pane-munėje naujo atsitiko?" klausia Ignas, su savo draugu Džimiu naktį įsiveržęs į šilko butą.

"Nieko, kas čia gali naujo atsitikti," atsako nusigandusi Lucė.

O Džimis (Povilas Rainys) prideda šilkienei:

"Tu, misius, turbūt mane, kad valdžios agentai pas tave ateina į svečius. Che, che,

che! Matai, Ignai, kiek mudu padarėme jai strioko!"

Taip, buvo Lucei strioko daugiau, negu Ignas su Džimiu manė!...

Brooklynso lietuvių visuomenė tą Lucės "strioką" pamatys š. m. balandžio 24 dieną Liberty Auditorijoje, dramoje "Mūsų Gyvenimo Zaizdos."

Si drama vaizduoja Brooklynso lietuvių gyvenimo netolimą praeitį, prohibicijos laikus su jų tragiškais prieuoliais.

Stato scenoje LMS III-čioji Apskritis. Vaidina rinkiniai aktoriai, režisuojami Jono Valenčio.

Vaidinimo pradžia lygiai 4 v. p. p. Įėjimas asmeniui tik \$1.25. Po vaidinimo šokiai, į kuriuos įėjimas tik 65 c. Gros Jurgio Kazakevičiaus orkestras.

Kiekvienas stengkitės pamatyti šią jaudinančią Rojaus Mizaros dramą, pirmą kartą statomą scenoje!

Rengėjai.

Pastaba: Tikėtai gaunami Laisvės administracijoje, pas rengėjus arba pas pačius aktorius. Įsigykite tiketus iš anksto!

Masiniai Mitingai Pagerbti Velionį Rooseveltą

Velionies prezidento Franklin Delano Rooseveltto mirties sukaktyje po visą miestą įvyks eilė masinių mitingų paminėti jo darbus už pastovią taiką, jo politiką sugyvenimui draugingai su visomis demokratinėmis valstybėmis pasaulyje.

Amerikos Darbo Partija, kuri smarkiai ir daug veikia už taiką, šį pirmadienį ir antradienį, balandžio 11 ir 12 vakarais, šaukia 4 masinius mitingus Rooseveltui pagerbti. Mitinguose, greta vietinių žymių kalbėtojų, kalbės Henry A. Wallace, kongresmanas Vito Marcantonio, radijo komentatorius William Gailmor. Mitingai įvyks: Bronx — 11 d., Grand Concourse Hotel.

Queens — 11 d., Sunnyside Arena.

Brooklyn — 12 d., Academy of Music.

Manhattan — 12 d., Manhattan Center.

Taksikai su Vėžiu

Kas kelintas žingsnis ties šilagatviais miesto centre sto- vi užstiekuoti taksikai, su skebu prie vairo. Stoka važiutojų prispaudė kompanijas, jų taksikus prie šilagatvių.

Iškodami pagalbos, kompanai staiga patapo didžiuliais "labdariais," be keleivių užantėms po gatves ar stovintiems prisiglaudus prie šilagatvių, su policija sargyboje, taksikams įdėjo languose sūkius kovon prieš vėžį. Tačiau vos spėjo taksikas pasijudinti, nuo sargo policisto nutolti, kaip būrys jaunuolių unisonu sušuko:

"Fight scab cancer!"

Tai dėjos miesto centre. Šis skebų vėžys visai neįsdrįsta pasirodyti darbininkais apgyventuose kvartaluose, nes ten niekas dabar jų nesamdytų, neigi tydomis praleistų. **Matės.**

Papuoš Gyvybės Sargus

Miesto iždinė paskyrė \$3-106 įrengimui pajūriuose gyvybės sargams uniformų, skirtingų nuo visokių kitokių uniformų. Marškiniai būsia juodi, su žaliais plačiais dryžiais, o kelnės žalios su juodais dryžiais. Kepurės panašios — juodai, žaliai dryžos.

Pabrangino Mėsą

Ateina šventės, žmonės nori nors šventėmis geriau pavalgyti, pasivašinti. Kompanijos irgi nori šventėmis pasipiniguoti. Kaip ir visuomet, maisto kainos jau pradėtos kelti. Pirmiausia pabrango ėriena. Gerų "lamb chops" svaras pašoko iki \$1.25. Tik prieš savaitę tokie pat gabalai kainavo 93 centus, pakankamai brangiai ir be užkėlimo kainų.

Franklin Rooseveltas Kandidatuosis

Vienu iš numatytų kandidatų į kongresmanus vieton velionies Sol Bloom'o New Yorko 20-me kongresiniame distrikte numatomas Franklin Delano Roosevelt, Jr., velionies prezidento sūnus.

Dar nenumatyta, kas jį išstatys ir partiniai remis, tačiau jįsai praėjusį penktadienį įteikė spaudai pareiškimą, jog jis kandidatuojas, "atsiliepdamas į platų 20-to kongresinio distrikto piliečių reikalavimą."

Vieniems Reikia Pinigų, Kitiems Nereikia

Taip nesakė, bet taip padarė gubernatorius Dewey pasirašydamas du bilius, kurie abu reikalauja pinigų, tik tai buvo likę klausimas — kam?

Jis užgrybė bilių, kuris pakeičia kita tiek Valstijinės Industrinės Tarybos apeliacinio skyriaus nariams algą. Jie gaudavo po \$25 už dieną, ne daugiau \$2,500 metams, o dabar gaus po \$50 už dieną arba ne daugiau \$5,000 metams.

Gubernatorius atmetė bilių, kuris reikalauja pareigose sužeistiesiems gaisragesiams pakelti savaitinę kompensaciją (atlyginimą) nuo dabartinių \$28 iki \$32. Teisiniai negalys dėl to pasirašyti, kad bilius neatmeta jau esančių sužeistais seniau.

Valstijiniai Taksai Pratešiami

Dėl to, kad paskutinės New Yorko valstijos taksų sunokėjimui dienos pripuola jau prasidedant Velykų šventėms, valdinė taksų komisija patvarkė, kad galima šumokėti ir po švenčių, baigiant 19-tą balandžio.

Žydų Velykos (Passover) prasideda 14-tą, krikščionių — 17-tą.

DRABUŽIAI JOSU GIMINĖM IR DRAGAM LIETUVIŲ
Vyrams Overcoats ir Suits
Motėms Suits ir Cloakats
Originalūs Kainos \$25 iki \$100.
Dabar. Tikrai \$5 - \$10 - \$15.
KASKEL'S, 9 Columbus Av., N.Y.C.
Arti 6th St.
1 Block West of Broadway
"New Yorko Didžioji Pawnsapė"

BROOKLYN LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ISTAIGA
Salės dėl Bilių, Koncertų, Banių, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t.
Pulikus stiečius su naujaisiais įtaisymais.
KETURIŲ BOLIŲ ALLEYS
Kainos Priešnamos.
949-959 Willoughby Ave.
Tel. Stagg 2-3842

GERI PIETUS!
Kada norite gerų pietų, kreipkitės į

Lorimer Coffee Shop
Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.
Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

GYDYTOJAS S. S. Locket, M. D.
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1-2 dienom
6-8 vakarais.
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVERgreen 4-0203

Atminčiai P. Tumelio Aukojo Civilinių Teisių Gynimui

Draugų maseptiečių Lietuvių Literatūros Draugijos 138-ta kuopa paskyrė \$10 nupirkti gėlių prie savo nario velionies Petro Tumelio kars-to. Vienok atėję į šermenis, pamatė, kad ir taip jau yra daug gėlių, draugai tą dešimkę įteikė velionies našlei Marjionai, kad ji paskirtų kokią visuomenišką tikslui. Draugė Tumelis tuos \$10 paskyrė ir jau pridavė civilinių teisių gynimui.

Dėkome už auką. **A.**

Padėka

Lengviau būna kėsti bile skaumus ar širdgėlą, kuomet draugai prijaucia. Dėkinga esu visiems giminėms ir draugams, buvusiems su manimi mano liūdėsėje mirus vyrui draugui Petriui Tumeliui.

Šiuomi noriu tarti padėkos žodį organizacijoms ir asmenims už priejautos gėles, atvirutes, D. M. Solomskui už atsisveikinimo kalbą prie kapo, dienraščiu Laisvei už informavimą visuomenės, lankiusiems šermenis ir palydovams, garbioriui Bieliauskui už gerą patarnavimą ir patarnautojams prie stalų sugrįžus nuo kapinių Liberty Auditorijon. Dėkui visiems.

Mary Tumelis.

Civilinių Teisių Gynimui

Nė valandėlei nereikia pamiršti, jog šiandien gynamas Amerikos žmonių civilinių teisių yra svarbiausias pažangiosios visuomenės uždavinys. Todėl lietuviai, kurie finansiskai remia kovą už civilines žmonių teises, atlieka gražų, garbingą darbą. Šiuo tarpu tam reikalui \$10 paukojo Judith Sadauskienė. Širdingai ačiū. **A. B.**

Pajieškojimai

Pajieškau apsidėmimui moteriškes, amžiaus nuo 40 iki 45 m. Aš esu 55 m., esu virėjas, turiu gerą darbą ir gražų uždarbį. Prašau kreiptis: Frank Merginias, 209 E. 66th St., New York City, N. Y. Apt. 62. (84-85)

Pajieškau dėdės Mato Naujallio, kilusio iš Barberiškų valstiaus, Mariampolės apskr. Jisai seniaus yra gyvenęs Brooklynje ar toje apylinkėje. Jieško Jonas Seilius, Stasio Seiliaus sūnus, kilęs iš Barberiškų valstiaus, Mariampolės apskr. Kas apie jį žinote, ar jis pats, kreipkitės pas — Jonas Seilius, 833 Hart St., Brooklyn, N. Y. (83-84)

Joseph Garszva Undertaker & Embalmer

Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 8-9770

TONY'S UP-TO-DATE BARBER SHOP

ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

DANTŲ GYDYTOJAS Dr. A. Petrika

221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-6868
Valandos: 9-12 ryte
1-8 vakare
Penktadienįs uždarė

Sulaužė Taksikų Streiką

Išstreikavusiems 8 dienas New Yorko taksikų vairuotojams ir mechanikams unijos viršininkas Walter Brock įsakė grįžti darban praėjusio penktadienio popietį.

Svarbus Pranešimas

Prailgintas New York State Taksų Užsimokėjimui Laikas
STANLEY ZUBAVIČIUS

Taksų Akauntentas praneša, jog New York State įplaukų ir taksų raportus bus galima atlikti iki balandžio 19 d. Dėl įvykstančių žydų švenčių ir kitų priežasčių valdžia keturiom dienom prailgino laiką atlikimui įplaukų bei taksų raportams. Tačiau nelaukite paskutinių dienų atlikimui raportų. Kreipkitės pas—

STANLEY ZUBAVIČIUS
111 Ainslie Street
Brooklyn, N. Y.
Jis jums tinkamai atliks taksų raportus.

Įsakydamas grįžti darban, Brock pareiškė:

"Mes nepajėgiame nukovoti streiklaužiančią majorą O'Dwyer ir visą jo streiklaužiską policijos jėgą."

Ar sulaužymų streiko bus pavykę sudaužyti taksikų vairuotojų ūpą unijizmui, kaip to siekė kompanijos? Abejotina. Dėl pralaimėjimo streiko pasunkėjusios sąlygos vers taksikų darbininkus rūpestingiau žiūrėti savo unijos, reikale pakeisti viršininkus ir net pačią uniją, taipgi daugiau dalyvauti politikoje tikslu išrinkti tokius valdininkus, kurie nelaužys darbininkų streikų.

REIKALAVIMAI

Reikalinga mergina ar moteriškė, kuri pagėdauja gražų namų priėjų kranto apskritims metams ir tinkamos algos. Turi būt teisinga, budri ir ambicinga abelman lengvam namų darbui. Pas linksmus žmones; duodama liuoslaikio pasimagninimui beach'iais ir marių madyėmis. Kreipkitės: 125 Atlantic Ave., Atlantic City, N. J. (81-87)

Peter Kapiskas

Peter KAPISKAS

BAR & GRILL

Degtinės, Vynai ir Alus

RHEINGOLD

BEER & ALES

32 Ten Eyck St.

Tel. EVERgreen 4-8174

Pasinaudokite gera proga įsigijimui labai reikalingų daiktų savo namams:
Radios - Television - Refrigerators Washing Machines - Electric Appliances Gas & Combination Ranges
ILARDI CO. 895-897 Broadway
Brooklyn 6, N. Y.
JOSEPH N. ZAYAN, Rep.
Kurie užėis su šiuo skelbimu, gaus nuolaidą kainose.
EVERgreen 8-2439-2240

ZUPP'S BAR 411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Joseph Zeidat Jr., prop.
NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖS - VYNAI - ALUS
Telefonas
EVERgreen 4-7729

LITUANICA SQUARE RESTAURANT
Catherine Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKSTIENOS PIETOS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-8612

JOSEPH BALTAITIS BAR & GRILL
518 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Geri Valgiai laukia jūsų visada
DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS
Atskiras Kambarys Grupėms ir Šeimoms
Telefonas
EVERgreen 4-9407
TELEVISION SHUFFLE BOARD
6 pusl.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily)—Pirmadienį, Bal. 11, 1949